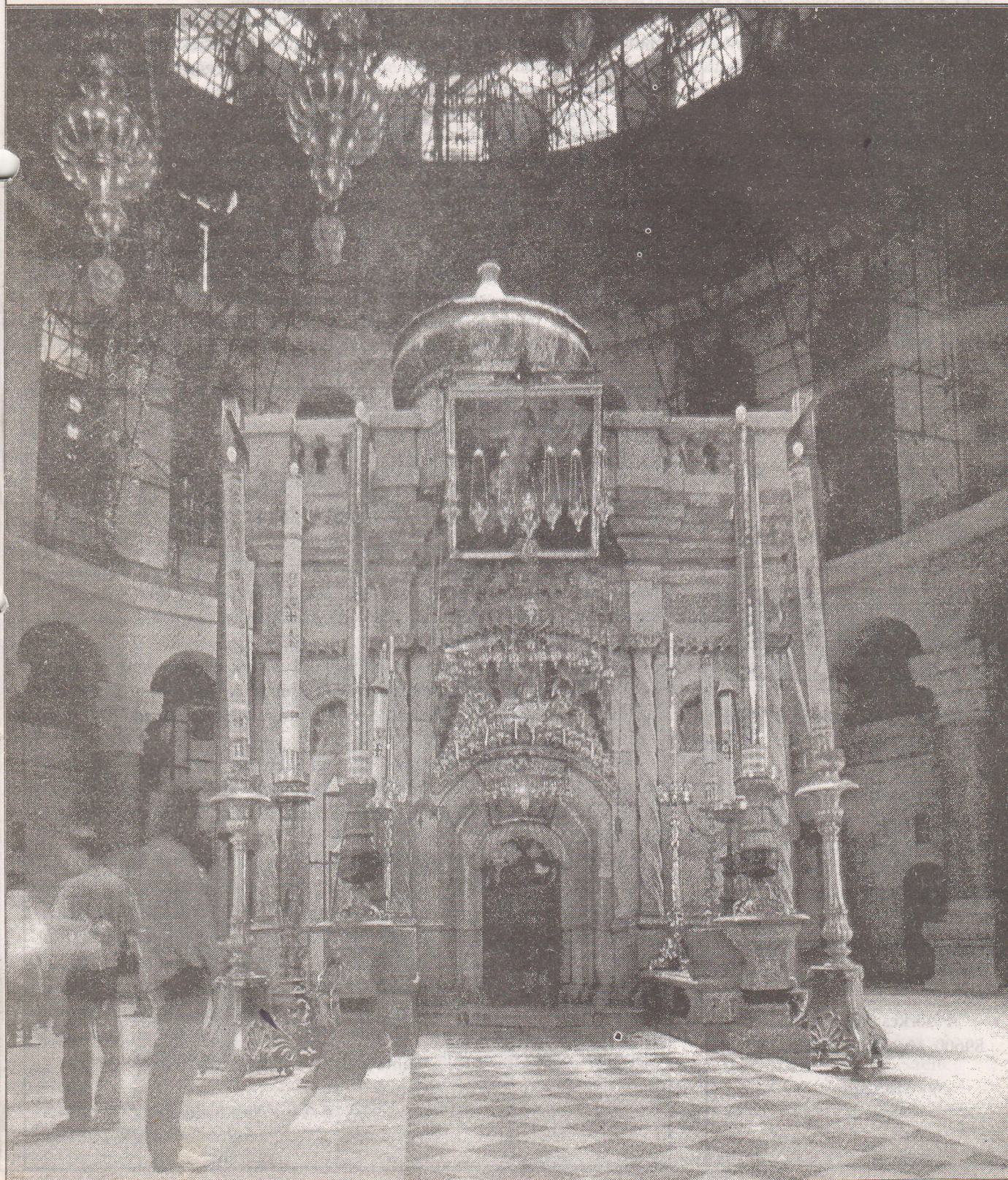

Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2000. V. évfolyam, 3. szám

A tartalomból:

Kilenc hónapig tartó állandó szentségimádás	2.o.
Jubileumi ünnepség Nagyszőlősen	4.o.
Imaoldal	5.o.
Igeliturgikus útmutató	7.o.
A katolikus egyház 1000 éve a Kárpát-medencében	8.o.
Megtaláltam, amit kerestem	10.o.
Lelkigyakorlat Kecskeméten	11.o.
A técsői egyházközség rövid története	12.o.
Nagyheti és húsvéti kalauz	15.o.
Hírek	19.o.
Ábrahám megkísértése	20.o.
Vendégszereplés Buda- pesten	24.o.
Mese	28.o.
Bibliai vetélkedő	29.o.
Keresztretjvény	30.o.
Rubljov: Szentháromság (2.)	31.o.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:

Majnek Antal (elnök), ifj. Mikulyák László, Molnár Orsolya, Németh Imre ofm., Riskó Marianna (szerkesztők), Tegze József (főszerkesztő)

Tördelőszerkesztő: Popovics Pál

Olvasószerkesztő: Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:

89600, Munkács, Mira u. 15.

Készült:

Kilenc hónapig tartó állandó szentségimádás...

A jubileumi év kiváló alkalom arra, hogy megváltásunk misztériumán még jobban elelmélkedjünk, nagy lehetőség ez a még nagyobb lelki elmélyülésre. Ez, a kétezredik év még nagyobb hangsúlyt helyez hitünk szent titkaira, az Ige Mária méhében való fogadására, és Megváltónk születésének ünnepére. Semmi rendkívülit nem akarunk tenni, csupán arra gondoltunk, hogy a két esemény közötti időt egyetlen vonallal összekötjük.

A megtestesült Ige teljes egészében hozzátartozik Egyházunk anyjának, Máriának a személyéhez. Szét nem választható titkok ezek, két olyan valóság, amely egy eredeti egység, és bennünk is egy teljes egészét kell alkotnia. Az Isteni Logosz emberré lett a Szűzanya méhében, Ő teljességgel befogadta, és kilenc hónapig önnön testében hordozta a második isteni személyt. Bizonyos értelemben együvé tartoztak, táplálták és éltették egymást. Együtt imádkoztak, dolgoztak és zarándokoltak. Olyannyira egymáséi voltak, mint azelőtt és azután senki más. A Teremtés hat „légyen”-je után Mária „légyen”-je volt az, amely által megtestesülhetett az Ige. Az Ő igenje egy új teremtésnek a kezdete, amely lehetővé tette a Messiás megfogadását, aki megváltotta az emberiséget a bűn rabságából. Mária beleegyezése mellett a mi mindennapi igenjünkre is szükség van ahhoz, hogy Isten igéje bennünk is megtestesülhessen, és így az Ő színe látására eljuthassunk.

Hogy Isten műve teljesebb képet nyerjen bennünk, hogy mélyebben át tudjuk látni a Teremtés – Megváltás, az Ember – Isten kapcsolatnak összetett,

A CÍMLAPON:**Jézus sírja****Szent Sír bazilika (Jeruzsálem)**

Arimateai József sírja olyan volt, mint amelyet a jómódú zsidók a városon kívüli sírkertekben vájattak családjuknak: két fülkéből állt, az egyikben gyülekeztek a gyászolók, a másikban a holttestet egy sziklába vájt kőpadkára helyezték.

Az Úr sírját Szent Ilona (Heléna) császárnő elkülönítette a domb többi részétől, és egy kerek alapozású építményt emeltetett föléje. Ezt az ún. Anasztasiszt (Feltámadás emlékhelyet) Hakim kalifa 1009-ben szétromboltatta.

A mai sírkápolnát – amely a jelenlegi Szent Sír bazilika nagy kupolája alatt áll, egy tűzvészt követően, 1810-ben építették orosz barokk stílusban. Belső fülkéjében egy márványlap fedi az Úr Jézus egykori sírkápolnáját.

„Arimateai József, aki a zsidóktól való félelmében csak titokban volt Jézus tanítványa, kérte Pilátust, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte. Mire az elment és levette a testet. Odajött Nikodémus is, aki annak idején éjszaka ment (Jézushoz), és hozott mintegy száz font mirha- és áloekeveréket. Fogták Jézus testét és a fűszerekkel együtt gyolcsba göngyölték. Így szokás temetni a zsidóknál. Azon a helyen, ahol keresztre feszítették, volt egy kert. A kertben pedig új sírbolt, melybe még senkit sem temettek. Mivel a sír közel volt, a zsidók készületi napja miatt oda temették Jézust.” (János 19, 38-42)

*Címlap és szöveg a Kerekes Katolikus Könyvkiadó
1995-ös falinaptárából*

de mégis zseniálisan egyszerű képét, szükséges, hogy egy átfogó, egyetemes szemléletmódra törekedjünk.

Emiatt határoztuk el, hogy egy kilenc hónapig tartó állandó szentségimádást tartunk Kárpátalja templomaiban, és ezzel párhuzamosan megvalósítjuk a Szűzanya szobrának egyházmegyénk területén való „zarándoklását”. A részleteket, hogy mikor, hol és mennyi ideig tart majd a szentségimádás, a mellékelt táblázatban közöljük.

A Mária-szobor megáldása a váraljai templomban

Könyörögjünk!

Mindenható, örök Isten! Te Szűz Máriát arra méltattad, hogy a Megtestesült Igének, a mi Urunk Jézus Krisztusnak

anyja és zarándoklásaiban társa lehessen. A mai napon, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén arra emlékezünk, hogy Ő önnön testébe fogadta, bordonozta és táplálta a második isteni személyt, Vele imádkozott és dolgozott. Kérünk, áldd meg ezt a szobrot, amely a Boldogságos Szűznek tiszteletére és emlékezetére készítettet, és amely most, ebben a jubileumi esztendőben minden templomunkba elzarándokolva hozzánk leszálló örök Szeretetednek és Irgalmadnak jele lesz. Add kegyelmedet, hogy aki ez előtt a szobor előtt Egyházunk Anyját könyörögve kéri és tiszteli, megtestesülésének szent titkát mélyebben megértse és átélje, nyerjen oltalmat a földön és örök dicsőséget a mennyben Krisztus, a mi Urunk által!

Engesztelő szentségimádás

2000. március 25-e és december 25-e között

Mikor	Hol	Felelős	08.21.- 08.27.	Schönborn	P. Jozef
03.25.	Munkács	fr. Imre	08.28.- 08.31.	Pósaháza	P. Jozef
03.25.- 04.01.	Váralja	fr. Imre	09.01.- 09.04.	Szinyák	P. Jozef
04.02.- 04.05.	Ungvár-IBMV növ.	IBMV nővérek	09.05.- 09.08.	Borogyivka	P. Jozef
04.06.- 04.09.	Ungvár-szatzmári növ.	szatzmári növ.	09.17.- 09.18.	Mezőkaszony	P. Lajos
04.10.- 04.15.	Ungvár-templom	P. Béla	09.19.- 09.20.	Nagybakos	P. Lajos
04.16.- 04.17.	Kisszelmenc	P. Béla	09.21.- 09.22.	Bótrágy	P. Lajos
04.18.- 04.20.	Gálocs	P. Béla	09.23.- 09.29.	Beregszász	P. Sándor
04.21.- 04.22.	Palágykomoróc	P. Béla	09.30.- 10.03.	Bulcsu	P. Sándor
04.23.- 04.24.	Sislóc	P. Attila	10.04.- 10.06.	Bene	P. Sándor
04.25.- 04.27.	Koncháza	P. Attila	10.07.- 10.10.	Beregardó	P. József
04.28.- 04.29.	Csap	P. Attila	10.11.- 10.14.	Macso	P. József
04.30.- 05.03.	Császlóc	P. Ferenc	10.15.- 10.18.	Nagybégány	P. József
05.04.- 05.06.	Nagygejóc	P. Ferenc	10.19.	Muzsaly	P. József
05.07.- 05.10.	Korláthelmec	P. Ferenc	10.20.- 10.22.	Sárosoroszi	fr. Tihamér
05.11.- 05.13.	Homok	P. Ferenc	10.23.	Csetfalva	fr. Tihamér
05.14.- 05.16.	Rát	P. Miklós	10.24.- 10.26.	Tiszaújlak	fr. Tihamér
05.17.- 05.19.	Téglás	P. Miklós	10.27.- 10.28.	Fancsika	fr. Tihamér
05.20.- 05.23.	Szürte	P. Miklós	10.29.- 11.02.	Nagyszőlős	fr. Tihamér
05.24.- 05.26.	Sztorozsnica	fr. Andrej	11.03.- 11.05.	Nevettenfalu	fr. Jónás
05.27.- 05.31.	Perecsény	P. Frantisek	11.06.- 11.08.	Királyháza	fr. Jónás
06.01.- 06.04.	Perecsény-nővérek	nővérek	11.09.- 11.12.	Munkács	fr. Imre
06.05.- 06.07.	Turjaremete	P. Frantisek	11.13.- 11.14.	Feketeadó	fr. Jónás
06.08.- 06.11.	Unghuta	P. Frantisek	11.15.- 11.16.	Aklihegy	fr. Jónás
06.12.- 06.18.	Felsődomonya	P. Frantisek	11.17.- 11.18.	Csepe	fr. Jónás
06.19.- 06.23.	Nagyberezna	P. Josef	11.19.- 11.20.	Kerekhegy	fr. Ferenc
06.24.- 06.28.	Nagyberezna-OFMn	nővérek	11.21.- 11.23.	Aknaszlatina	P. Domonkos
06.29.	Zábrigy	P. Josef	11.24.- 11.25.	Nagybocskó	P. Domonkos
06.30.	Kusnica	P. Josef	11.26.- 11.27.	Gyertyánliget	P. Domonkos
07.01.- 07.03.	Szerednye	P. Péter	11.28.- 11.30.	Rahó	P. János
07.04.- 07.07.	Szerednye-nővérek	P. Péter	11.31.	Rahó-Ziptserai	P. János
07.08.- 07.11.	Antalóc	P. Péter	12.01.- 12.02.	Kőrösmező	P. János
07.12.- 07.14.	Hlubo	P. Péter	12.03.	Terebesfehérpatak	P. János
07.15.- 07.18.	Klucsárki	P. Péter	12.04.	Bogdán	P. János
07.19.- 07.21.	Klachano	P. Péter	12.05.- 12.08.	Visk	fr. Ferenc
07.22.- 07.24.	Munkács	fr. Imre	12.09.- 12.10.	Bustyaháza	fr. Ferenc
07.29.- 08.01.	Alsókerepec	fr. Imre	12.11.- 12.13.	Técső	fr. Ferenc
08.02.- 08.04.	Várpálánka	fr. Imre	12.14.- 12.17.	Huszt	fr. Ferenc
08.05.- 08.11.	Szolyva	P. Sándor	12.18.- 12.20.	Dolha	P. Anton
08.12.- 08.14.	Alsógereben	P. Sándor	12.21.- 12.22.	Frigyesfalva	P. Ján
08.15.- 08.17.	Felsőkerepec	fr. Albert	12.23.	Liszichevo	P. Anton
08.18.- 08.20.	Németkucsova	fr. Albert	12.24.	Munkács	fr. Imre

JUBILEUM 2000

Jubileumi ünnepség Nagyszőlősen

Papp Tibamér ofm. ünnepi beszéde

*Tisztelt Vezetőség, tisztelt
Vendégek s a Járás Minden Jó
Szándékú Lakója!*

Jézus Krisztus, az emberiség Üdvözítője 2000 éve született. Közömbös Vele szemben senki sem maradhat. Ő az a szegletkő, amelyre az építők építhetnek, de amelyen az Ő megtagadók összehúzzák magukat. Nemcsak egyének, hanem országok és hatalmas birodalmak is nyomtalanul eltűntek a történelem viharában.

Ma Őt ünnepeljük és köszöntjük, aki 2000 éve földünkre, e büntől sáros bolygónkra lépett. Isten, a világ Ura Ő, végtelen gazdagsággal és hatalommal, de értünk koldusszegény, mert kiűresítette magát, s kisebb a legkisebb embernél, mert mindenkinek szolgálni akart.

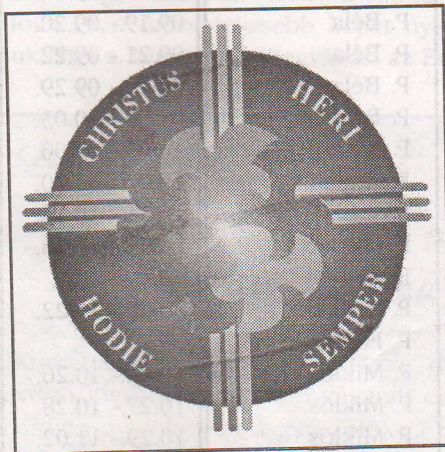
Olyan országban jöttünk össze erre az ünnepre, amelyben – s vele az egész Birodalomban – még tiltott volt Róla beszélni, Őt megvallani, szentségeiből táplálkozni. A nép, amely a halál árnyékában élt, most csodálatos világosságra támad.

Mit hagy örökségül ez a 2000 év?

Legelőször az ember örömteli önmagára eszmélését. A bűn reménytelen, bezárt világából az Isten fiainak szabadságára léphetett ki, ahol szövetségese, gondviselője, atyja maga az Isten. Ebben a világban többé nem a gonoszság az úr, hanem az a Jézus Krisztus, aki legyőzte a világot, s elvette a félelmet. Olyan szövetségeseink, akivel minden jó lehetséges. Nem a világ változott paradicsommá, hanem az ember szíve hordozhatja a mennyországot. A büntől megsebzett és elrontott világ szentelte meg s tette az örök boldogság előcsarnokává. Ennek bizonyossága a szentek végelethatalatlan sora, akik akár vérünk ontásával, akár embertársaink iránti hősi szeretettel, akár az Isten-imádás titkainak föltárásával hirdetik Isten szeretetének győzel-

mét, s az ember igazi méltóságának kiteljesedését. Jézus szavát igazolják: „Aki hisz, annak minden lehetséges!”

Másodszor: szembe kell néznünk azzal a súlyos ténnyel, hogy Isten minden nagyszerű ajándéka ellenére az ember – ember maradt. Bűnre hajló, szabad akaratát Istennel szemben is érvényesíteni kész ember, aki a magasságok helyett a bűn vérfa-gyasztó mélységeit is képes választani. Az egyház tagjai sem kivételek a kísértések és bukások lehetőségeivel szemben. Vissza lehet élni a leg-szentebb ajándékokkal és isteni

bizalommal, miként tette Júdás, el lehet gyengülni, meg lehet inogni a legkitüntetőbb hivatalokban is, amint Péter tagadása mutatja. S az évszázadok magukkal hozzák az egyház elvilágiasodását, a földi hatalom büvöletét, a keresztes hadjáratok eltorzulását, az inkvizíció ember-telenné válását, majd a különböző egyházszakadásokat, s ezek következtében a Krisztus-követők gyűlölködését, gyilkos megosztottságát. Az utóbbi évszázadok pedig az egyre nagyobb méretű istentagadást, az önmagából is kiábrándult ember ateizmusát s az ész és tudomány gőgös mámorát hozták. Megcsúfolták az Isten Fiának a világra kiáradó szeretetét. De most is érvényes Szt. Pál apostol szava: „Amikor elhatalmasodott a bűn, túlaradt a kegyelem...” (Róm. 5,20)

Végül tehát arra fordítsuk figyelmünket, hogy a bűn és kegyelem harcának hogyan rajzolódik elénk végső kimenetele.

Miután az ember megtapasztalhatta, hogy az Isten nélkül, saját önző hatalmával kezébe vett világ ellene fordult, s minden tudomány és technika ellenére fenyegető erővé vált, kétségbeesve keresi a menekülését. S ez az út csak egy lehet: Isten kezébe helyezni az elszabadult világot, s megtanulni Tőle az egymás iránti szeretetet. Jézus Krisztus ki-mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.”

A 2000 év tapasztalata megadja az esélyt arra a bölcsességre, amely visszavezeti az embert igazi méltóságára. Ki kell ábrándulnunk az önzésnek minden fondorlatából, a földi hatalmaskodásnak minden hazug ígérétéből, az önző örömöknek minden szédítő mámorából, amely mind zsákutcába vezet. Isten megengedte tévedéseinket, hogy kijózanodva önként mondjunk igent szeretetére.

Ez a szeretet összegyűjti, ami szétszóródott, meggyógyítja, ami beteg lett. Minden egyes embernek, minden nemzetnek, népnek, minden felekezetnek, amely őszintén keresi az igazságot, megadja a belőle fakadó méltóságot. Isten azért teremtette az embert, hogy képmása legyen, társa a teremtésben, s társa a maradandó ország felépítésében. Ember az embernek nem vetélytársa, sőt ellensége kell hogy legyen, hanem a közös Atya által Krisztusban egymás testvérei a szeretetben. Fájdalmas a fölismerés, hogy mivé lettünk Isten elhagyása által, de reményteljes, örömteli a fölismerés: mivé lehetünk Isten szeretetének befogadása, megtanulása által.

Ezt a reményt hordozzuk a jelen ünnepi összejevetelünkben is!

Nagyszőlős, 2000. március 22.

Urunk, segíts minket, hogy megtanuljunk elviselni a mindennapi élet terheit és kínjait! Hadd nyerjünk kereszthalálot és feltámadásod által új erőt, hogy az élet egyre nagyobb és alkotóbb teljességére jussunk! Te ugyanolyan türelmesen és alázatosan szálltál alá az emberi élet mélységeibe, mint ahogy szenvedésed és keresztfeszítésed kínjait elfogadtad. Segíts minket, hogy a naponta újból adódó vesződéseket és nehézségeket jókor jött alkalomnak tekintsük arra, hogy növekedjünk emberségünkben és hozzád hasonlóbbá váljunk. Tégy minket képessé arra, hogy az ilyen helyzetek próbatételét türelmesen és bátran kiálljuk, és erősítsd meg bennünk a segítségedbe vetett bizalmat!

Ha meghalunk veled, veled együtt föl is támadunk.

Teréz anya

TE DEUM A GOLGOTÁN

Uram Jézus, hogy szenvedéseddel és haláloddal megváltottad a világot

és benne engem is,

Te Deum laudamus!

Hogy értem is imádkoztál a keresztfán,

Te Deum laudamus!

Hogy értem is szomjaztál, hogy én a Te Véreddel oltsam lelkem szomját,

Te Deum laudamus!

Hogy Édesanyádat nekem, engem pedig édesanyádnak adtál,

Te Deum laudamus!

Ha én nem is segítettem neked a kereszthordozásban, Te segítettél nekem,

Te Deum laudamus!

Hogy csak 3 napig pihentél a sírban, hogy azután feltámadva kinyisd számunkra az Örök Élet kapuját,

Te Deum laudamus!

Hogy megváltó halálot megörökítetted számunkra a szentmisében és ott az örök élet kenyerével és vérével táplálsz minket,

Te Deum laudamus!

Azért, hogy a sok aljasságért, embertelenségért, köpdösésért és röhögésért, arculverésért és ordításainkért nem megutáltál bennünket, hanem megbocsátottál és szerettél,

Te Deum laudamus!

Uram Jézus, hogy vértől ázott, átvert kezed és lábad sebeiért nem végigvertél rajtunk, és nem rugdaltál belénk, hanem inkább megsimogattál bennünket, és utánunk jössz akkor is, ha futunk előled,

Te Deum laudamus!

Hogy az Atya és a mi szeretetünket utolsó csepp véred hullásáig beteljesítettél,

Te Deum laudamus!

„NEM értitek a dolgot!
NEM fogjátok fel,
hogy jobb, ha
EGY EMBER HAL MEG
a népért,
mintsem az egész nép
elpusztuljon!”

(Jn 11,49)

*Ne a keresztet szeresd,
az embertelen, hanem a Kezet,
mely válladra teszi.*

Szent-Gály Kata

AZ ÖTÖDIK EVANGÉLIUM

Szakembereink szerint a Szentföldet ötödik Evangéliumnak lehet nevezni. Ezt akkor értjük meg igazán, ha Szent János apostol levelére gondolunk: „Amit szemünkkel láttunk, fülünkkel hallottunk, nyelvünkkel ízleltünk, orrunkkal szippantottunk, kezünkkel tapintottunk, azt hirdetjük nektek.”

Heteken át készültünk a német ferences testvérek ajándékának, az ötnapos szentföldi zárándoklatnak idejére. 2000. január 30-ától február 6-áig tartott, a repülőutat is beleszámítva.

Engem, az öreg testvért két gondolat vezetett. Először az: ha Jézus ruhája szegélyének érintése gyógyított, akkor az az ország, ahol Ő 33 évet töltött, több, mint a ruhája szegélye, és azt a hatást éri el, amit az egyik szentföldi páter mondott:

„Megérint, gyógyít és útbaigazít a szentföldi út”. A második gondolat pedig: számomra ez nem kirándulás, nem turistaút, hanem zárándoklat. Imádság. És ezt mind megkaptam. Sőt, többet. Azt is megkaptam, amire nem számítottam. A közösség szerepét. Nagy hatással voltunk egymásra. Olyan béke töltött el bennünket, mintha Lourdes-ban, vagy Fatimában jártunk volna. Nem is lehetett ez másként, hiszen Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké. A Názáretben megtestesült, Zakariás házába látogató kisdéd, aki Betlehemben született és Jeruzsálemben bemutatják az Úrnak, akit harmadnapra a templomban megtaláltak, aki a názáreti gyerekekkel hancúrozott (egyébként éppen Názáretben találkoztunk iskolás arab keresztényekkel, akik talán a legnagyobb

közös élményt jelentették számunkra, hiszen a zsidó és az arab kisfiúk rendkívül hasonlítanak egymásra. És ilyen lehetett a Kis Jézus is, a kislányok pedig az Evangéliumban is említett unokanővéreire hasonlítottak).

Van egy sláger, ami évekkel ezelőtt divatban volt Magyarországon. Így kezdődik: „Hogyan mondjam el neked, amit nem lehet ... nincs arra szó, se képzelet...” Ez muzsikált akkor a szívemben és dalol most is. Igaza van az apostolnak: „Az egész világ minden könyve kevés lenne elmondani, amit Jézus tett és mondott.”

Tény az, hogy a közös szentmisek: a Szent Sír bazilikában, a Pásztorok mezején, a Tábor hegyén..., a Genezáret-tóban való lubickolás; az Olajfák hegyén, a templom téren, Lázár sírjánál, Kánában és még sok más helyen való zárándoklat, a keresztút-járás mindenkiben mély nyomokat hagyott.

Számomra a Siratófal sokat jelentett, és az a ferences áhítat, amit egyik-másik testvérnél láttam, hogy írott cédulát illesztett a fal repedésébe, amit én is követtem. Azt írtam rá, amit a Nyolc Boldogság Katolikus Közösség imádkozik, amikor a rózsafüzér egyik tizedét héberül mondja és előtte hozzáteszi: „Izrael megvilágosodásáért és Jeruzsálem békéjéért.”

Nem emlékszem, hogy valaha is annyira összeforrott egy ferences társaság, mint azon a pár napon. Még a repülőgépen való utazás is más volt, nem turistadolog. Menyhért testvér bekérezkedett a pilótafülkébe, és Kázmér is bejutott oda.

Azzal szeretném zárni ezt a rövid beszámolót, hogy a teológia Jézust Ősszentségnek tartja. A Szentföld annyira Jézushoz tartozik, hogy több, mint szentelmény, hatékony jel. Mi, akik öt-hat napot ott töltöttünk, megpecsételődünk. Szent Ferenc az égből boldogan nézett ránk, hogy nyomába léptünk.

Urbán testvér

A JUBILEUMI ÉV ELSŐ NEGYEDE AZ UNGVÁRI RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIÁN

A jubileumi, 2000. évre készülve külsőleg megújult az ungvári római katolikus Szent György-templom, már csak az udvarba vezető két kapu elkészítése van hátra. A nemesen vakolt templom kis képével köszöntöttük karácsony éjféli miséjén híveinket, amelynek hátoldalán havonként meghirdetett programmal hívjuk jubileumi zárandoktemplomunkba a kicsinyeket, nagyokat egyaránt. A jubileumi év ideje alatt még bővíthet is a tervezett program.

Eddig három hónap telt el. Január 16-a és 22-e között városunkban először imádkoztunk közösen, kölcsönösen egymás templomában római és görög katolikusok, reformátusok és metodisták magyar, illetve ukrán nyelven a keresztények egységéért.

A résztvevők örömét fejezte ki az a kérdés, hogy nem lehetne-e többször is ilyen rendezvényt tartani. Reméljük, ez csak a kezdet volt.

Február 11-én, a lourdes-i jelenés napján, amely egyúttal a betegek világnapja is, délelőtt 9 órakor közös

mise volt a betegek részére. A hívek egymást segítették, és a messze lakó öregeket, betegeket autóval és mikrobuszal szállították a templomhoz. A környező községekből is sokan jöttek, és mintegy 120 személy kérte a betegek kenetét. Ők igazoló emlékképecskét is kaptak.

Február végén más rendkívüli esemény is történt plébániánkon. Már most bemutattuk azokat a gyermekeket, fiatalokat, akik majd három hónap múlva lesznek elsőáldozók. Nevük elhangzott a templomban, és felsorakoztak az oltár körül. Mindannyian imádkoztunk értük, hogy egyre jobban haladjanak a készületben. Március 8-án, hamvazószerdán kezdődött a nagyböjt. A munkaszüneti napnak is köszönhető, hogy több százan jöttek el misére és hamvazkodtak. A meghirdetett nagyböjti lelkigyakorlat ugyan csak egy héttel később, vagyis március 30-án kezdődött, de rendkívüli megemlékezés volt a templomban március 20-án is. Az idén ezen a napon ünnepeltük Szent József napját. Ez alkalommal a

Szent György-plébániatemplom Szent József oltaránál, amely valójában a templom egyik oldalhajójának apszisában áll, emlékeztünk meg a városban száz évvel ezelőtt épült Szent József Kórház templombúcsújáról. Ez a templom a II. világháború végéig működött. Ez volt a kórházban dolgozó szatmári irgalmas nővérek temploma, a betegek és a környékbeliek lelki központja. A kommunizmus alatt a tornyot lebontották, átalakították, és most csak a képét tehetjük a Szent József oltárra. Megemlékeztünk az építőkről, valamint az ott évtizedekig betegeket ápoló nővérekről. Imádkoztunk a most dolgozó orvosokért, ápolókért. Ungvár városban (Radvancot és Gerényt is beleértve) a II. évezredben összesen 12 római katolikus templom és kápolna állt, várta a híveket. Ma csak három létezik: Gerényben a Rotunda, a Szent György-plébániatemplom és a görög katolikus püspöki templom. A többi: a vártemplom – kb. a XIII. sz.-ból –, a pálos templom – 1384-ből –, a radvanci Szentháromság templom – 1640-től 1944-ig működött –, az új megyeháza Szent Kereszt kápolnája – 1809-ből –, a gimnáziumi kápolna – 1785-től 1856-ig állt a hívek rendelkezésére –, a Kálvária kápolna – 1826-tól 1950?-ig létezett –, a Mária-ház kápolnája – 1880-1945 között várta a híveket –, a kórház Szent József-temploma – 1900-1945 között működött –, a Gizella-ház Jézus Szíve kápolnája – 1904-1945 között működött – megszűnt létezni.

A vártemplomnak, a gimnáziumi kápolnának és a pálos templomnak nem tudjuk a búcsúnapját, de a többről megemlékezünk ebben az évben.

Így akarunk tisztelegni a II. évezred templomépitői előtt, s hálát adni Istennek az ősökért, akiket példaképpül állítunk a III. évezred emberei elé.

B

A jubileumi búcsú elnyerésére kijelölt ungvári római katolikus Szent György-templom belseje

A KATOLIKUS EGYHÁZ 1000 ÉVE A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ MAGYARORSZÁGON

1.

Az ígéretes kibontakozás közepette villámcsapásként hatott és egész Európát megrázta a szarajevói merénylet – Ferenc Ferdinánd és Chotek Zsófia meggyilkolása – híre és a németek hadüzenete Szerbiának.

Ferenc Ferdinánd trónörökös és felesége a merénylet előtt

Az események felgyorsultak, egymást követték a hadüzenetek. Magyarország hercegprímása, Csernoch János vállalta a közvetítő szerepét a Vatikán és Ferenc József császár között, hogy a nagyhatalmakat visszatartsák a beavatkozástól. Erőfeszítésük azonban eredménytelennek bizonyult.

Ami a helyzetet még súlyosbította, nyolcvanhat éves korában elhunyt Ferenc József, Ausztria császára és Magyarország királya.

Ferenc József halála után Habsburg Károly vette át a birodalom kormányzását. Csernoch hercegprímás ösztönzésére hamarosan bejelentette igényét a magyarországi rendeknek, hogy koronázás által Magyarország apostoli uralkodója kíván lenni.

Az utolsó magyar királykoronázásra 1916. december 27-én került sor a budavári Nagyboldogasszony (Mátyás-) templomban.

A háború egyre nagyobb áldozatokat követelt. A hosszan elhúzódó harcok miatt egyértelművé vált, hogy a végső győzelmet az a fél remélheti, amelyik nagyobb gazdasági felkészültsége miatt tovább tudja biztosítani az utánpótlást a frontokon harcoló katonáinak.

Németország már az első hónapokban hatalmas energiát vetett be, hogy minél előbb kikényszerítse a győzelmet. Az elhúzódó háború felőrölte a tartalékokat, és a Monarchián a fáradtság jelei mutatkoztak. Meg-

kezdődtek a béketárgyalások, de a német kormány csak abban az esetben volt hajlandó békét kötni, ha számára a háború kedvező feltételekkel zárul. A béketárgyalások előmozdítását – mint semleges közvetítő – XV. Benedek pápa is szorgalmazta. Békejegyzekben fordult a háborúban részt vevő országokhoz. A szembenálló felek azonban elutasították a kezdeményezést. A pápa ezek után minden energiáját arra fordította, hogy segítsen a háború okozta sebek és nyomor megszüntetésében.

A nagy „békepápa” példáját a magyar egyház is követte, abban, hogy a háború megpróbáltatásait a rendelkezésére álló erővel igyekezett enyhíteni. Élen járt ebben a tevékenységben Magyarország hercegprímása, Csernoch János. Hadikórházat állított fel, karitatív akciókkal igyekezett enyhíteni a szenvedéseket, anyagiilag támogatta a hadiárvékat, az özvegyeket és az erdélyi menekülteket.

A szenvedések enyhítésében, a lelkek megerősítésében nagy szerepe volt a hitnek, valamint a belőle fakadó vallásos buzgóságnak és a gyakorlati keresztény életnek.

A háborús évek megpróbáltatása közepette igen sokan visszatáltak Istenhez.

A politikusok között zajló tárgyalások és törekvések ellenére a frontokon nagy áldozatokat követelő, további súlyos harcok folytak, rendkívüli módon próbára téve mindkét fél felkészültségét.

1918 őszén a magára maradt német, osztrák és magyar haderők helyzete végleg kilátástalanná vált. A Monarchián belül még tovább súlyosbította a helyzetet az a tény, hogy a különféle nemzetiségi csoportok sorra bejelentették kilépésüket a Monarchiából. Ennek következtében a birodalom egysége teljesen szétesett.

2. A 20-30 évek (az első világháború hatása Kárpátalja római katolikus híveire)

Dr. Boromissza Tibor püspök kormányzása az I. világháború korszakáig új intézmények létesítésében és a hitélet fellendítését célzó intézkedésekben gazdag. Erre az időszakra esett a Tanácsköztársaság és az azt követő trianoni békepaktum, vele az egyházmegye felदारabolása. Az új államiság keretei között a püspök rendezte az egyházmegye és a román állam kapcsolatát. Joghatósága kiterjedt a Csehszlovákia területére eső egyházközségekre, így felállította az Ungvári Apostoli Kormányzóságot. Érdekes, hogy az országhatár ellenére zökkenőmentesnek mondhatóan irányította a magyarországi és a kárpátaljai területeket is. Kormányzása ide-

jére esik az 1917-es Kánónjogi kódex hatálybalépése. Az egyházmegyei részleges jogalkotást és az új kánónjogi kodifikációt párhuzamosan egybevetette és annak szellemében módosította. Ebben a munkájában sokat segített Dr. Scheffler János szentszéki ügyész, az egyházjog tanára. 1926-ban összeállította A Szatmári Egyházmegye statútumait. 1928. július 9-én hosszas szenvedés után hunyt el dr. Boromissza Tibor püspök.

A székeskáptalan Szabó Istvánt választotta káptalani helynöknek. Közben 1929. július 7-én a Szentszék Romániával megkötötte a konkordátumot, amely az erdélyi magyar katolikus egyházakra nézve sok sérelmes részt tartalmazott. E naptól megszűnt a szatmári ordinárius joghatósága az egyházmegye magyarországi része fölött, melyet 1923. október 1-jétől külhelynök segítségével vezetett. Ugyanettől a dátumtól kezdve megszűnt a szatmári püspökség joghatósága a Szatmári Egyházmegye csehszlovákiai Kárpátalja része fölött is, amelyet 1923. március 8-a óta ugyancsak a szatmári püspök által kinevezett külhelynök, dr. Tahy Ábris irányított. Ellenben a határrendezéstől függetlenül az egyház a szatmári joggyakorlatot folytatta tovább. 1930-ban ebből a részből Ungvár székhellyel apostoli kormányzóság jött létre Szvoboda Ferenc vezetésével. Az első bécsi döntés (1938. november 2.) értelmében a Magyarországhoz visszatért felvidéki területek egyházkormányzati helyzetének rendezése 1938 őszétől gyors ütemben megkezdődött. Az Apostoli Szentszék egyesítette a Szatmári Egyházmegyének Kárpátaljáról Magyarországra került plébániáit a magyar területen maradt Mérki Apostoli Kormányzósággal, és 1939. július 19-én kiadott bullájával a kassai püspök, Madarász István joghatósága alá rendelte. Még jóformán meg sem

száradt a tinta a fenti kormányzati állapotokat rendező dokumentumon, újabb határváltozásokra került sor. Az 1940. augusztus 30-i második bécsi döntés értelmében visszatért az anyaországhoz a Partium nagy része és Észak-Erdély. 1940. július 23-án (tehát még a második bécsi döntés előtt) a Szentszék P. Napholcz Pál SJ. szerzetest nevezte ki szatmár-nagyvárad püspökké. A kinevezett püspök az új helyzetben felajánlotta lemondását a Szentszéknek, amit az el is fogadott, és az egyházmegyék kormányzását Márton Áronra bízta.

Két és fél évig tartó széküresedés után Dr. Scheffler János 1942. május 17-én vette át a Szatmári Egyházmegye vezetését – Kárpátaljával együtt – megyéspüspöki, a Nagyváradai Egyházmegyét apostoli kormányzói minőségben. A második bécsi döntés folytán a két egyházmegye integrálódott a magyar egyházszervezetbe. Kárpátalja is újból a Szatmári Egyházmegyéhez csatlakozott. A püspök fő feladatának tekintette, hogy egyházmegyéje részleges jogalkotását a magyar egyház helyi jogalkotásához igazítsa. A híveinek nem csupán pásztora lett, hanem vigasztalója is. Egyházmegyei látogatásait saját maga hajtotta végre az elcsatolt területeken. A háború végigsöpört az egész egyházmegyén és kormányzóságon, a főpásztor úgy érezte, hogy személyes jelenlétével is meg kell erősítenie papjait és híveit. Többször is volt Kárpátalján, de a háború befejeződése előtt még utoljára végiglátogatta egész egyházmegyéjét. Rómából kapott utasítás szerint mindenhol beosztotta a „tennivalókat”, így Kárpátalján is. Meghatározta, ha megnehezedik a kapcsolattartás a püspökkel, vagy letartóztatják a vikáriust, ki legyen a következő általános helynök.

Összeállította: fr. Imre

IGELITURGIKUS ÚTMUTATÓ – 2000. MÁJUS

II. zsoltsárhét

1. h. ApCsel 4,23-31; Jn 3,1-8
2. k. ApCsel 4,32-37; Jn 3,7b-15
3. sze. 1Kor 15,1-8; Jn 14,6-14
4. cs. ApCsel 5,27-33; Jn 3,31-36
5. p. ApCsel 5,34-42; Jn 6,1-15
6. szo. ApCsel 6,1-7; Jn 6,16-21

III. zsoltsárhét

7. v. ApCsel 3,13-15.17-19; 1Jn 2,1-5a; Lk 24,35-48
8. h. ApCsel 6,8-15; Jn 6,22-29
9. k. ApCsel 7,51-8,1a; Jn 6,30-35
10. sze. ApCsel 8,1b-8; Jn 6,35-40
11. cs. ApCsel 8,26-40; Jn 6,44-51
12. p. ApCsel 9,1-20; Jn 6,52-59
13. szo. ApCsel 9,31-42; Jn 6,60-69

IV. zsoltsárhét

14. v. ApCsel 4,8-12; 1Jn 3,1-2; Jn 10,11-18
15. h. ApCsel 11,1-18; Jn 10-11-18

16. k. ApCsel 11,19-26; Jn 10,22-30
17. sze. ApCsel 12,24-13,5a; Jn 12,44-50
18. cs. ApCsel 13,13-25; Jn 13,16-20
19. p. ApCsel 13,26-33; Jn 14,1-6;
20. szo. ApCsel 13,44-52; Jn 14,7-14

I. zsoltsárhét

21. v. ApCsel 9,26-31; 1Jn 3,18-24; Jn 15,1-8
22. h. ApCsel 14,5-18; Jn 14,21-26
23. k. ApCsel 14,19-28; Jn 14,27-31a
24. sze. ApCsel 15,1-6; Jn 15,1-8
25. cs. ApCsel 15,7-21; Jn 15,9-11
26. p. ApCsel 15,22-31; Jn 15,12-17
27. szo. ApCsel 16,1-10; Jn 15,18-21

II. zsoltsárhét

28. v. ApCsel 10,15-26.34-35.44-48; 1Jn 4,7-10; Jn 15,9-17
29. h. ApCsel 16,11-15; Jn 15,26-16,4a
30. k. ApCsel 16,22-34; Jn 16,5-11
31. sze. ApCsel 17,15.22-18,1; Jn 16,12-15

MEGTALÁLTAM, AMIT KERESTEM

Kedves Kárpátaljai Fiatalok!

A múlt héten itt volt a Püspök Atya, és emlékeztetett arra, hogy cikket vártok tőlem az ÚJ HAJTÁSba. Amikor azon gondolkodtam, mit is írjak, az jutott eszembe, hogy néhány gondolatot szívesen megosztok Veletek magamról és a szerzetesi életemről.

Az Isteni Megváltóról Nevezett Nővéreknél elsőéves novícia vagyok. Rendünket Eppinger Erzsébet M. Alfonza anya alapította Franciaországban, 1849-ben. Alapítóanyánk olyan szerzetesi közösséget alapított, amely a megváltás titkának szemléléséből meríti az erőt, apostoli Kongregációnk szelleme legyen az Isteni Megváltó szelleme.

Hogy én miért éppen ebben a Rendben vagyok, azt csak a jó Isten tudja. Hiszen Ő az, aki meghívott szerzetesnővérenek. Ez olyan hívás volt számomra, ami az Ő szeretetének örök titka. Gyakran fölteszem magamnak a kérdést: „Miért erre hívott? Miért engem?” Nem tudom. Ha Ő ezt nem teszi meg velem, akkor másfelé mentem volna. Amikor kint éltem a világban, nekem is sok minden megfordult az eszemben: terveztem jövőt, családot, gyerekeket, és még sok minden volt, ami tetszett, ami vonzott, amit meg szerettem volna valósítani a jövőben. És most, amikor magamra nézek, és szerzetesi ruhában látom magamat, azt látom, hogy Jézus volt velem, és a további életemet Ő akarta tervezni és irányítani. Ahhoz, hogy Hozzá szegődjek, bizony nehéz volt lemondani saját álmairól és vágyaimról. De Jézus szeretete sürgetett! Most, amikor az Ő útján járok, örülök, hogy igent mondtam a hívásra.

Mária Alfonza nővér Antal püspök és két rendtársnő társaságában a budapesti rendházban.

Bizonyára érdekel Benneteket, hogy a nővérek mivel foglalkoznak. Közösségünk apostoli feladatai elsősorban a tanítás-nevelés, a betegápolás, az idősek gondozása és ápolása. A fiatalok közül egy már tanít rendünk gimnáziumában, kettő beteget ápol egy gyermekkórházban, kettő szeptemberben kezdi meg munkáját pilliscsabai óvodánkban. A többiek tanulmányaikat folytatják.

Összesen tízen vagyunk fiatalok. Szlovákiából ötven jöttek, Erdélyből ketten, egy Zalából, egy Miskolcra és egy Kárpátaljáról (Körösmezőről). Vannak érdeklődők is, köztük egy éppen Beregszász környékéről.

Azt tudjátok, hogy Isten országában „az aratnivaló sok, a munkás kevés”. Mi sokat imádkozunk az Aratás Urához, hogy adja meg sok fiatalnak a papi, illetve a szerzetesi hivatás kegyelmét. Én, természetesen, azért külön is imádkozom, hogy közületek is hívjon meg többet az Ő szolgálatára és embertársaink segítségére az örök boldogság felé vezető úton.

Aki komolyan érdeklődik rendünk iránt, szívesen meghívom közelebbi ismerkedésre. Írjon a tartományfőnöknőnk címére:

BALOGH M. RITA N. SDR TARTOMÁNYFŐNÖKNŐ
H-1085 BUDAPEST
HORÁNSZKY U. 17. TEL/FAX 1-338-4782

*Sok szeretettel köszönt Benneteket.
Birosz Erika M. Alfonza nővér*

Aki igazán szeret, elsőként szeret

Lelkigyakorlat Kecskeméten

Majnek Antal püspök atyával 2000. március 12. és 15. között, Jávoroka Lajos plébános meghívására, lelkigyakorlaton vettünk részt a kecskeméti Szent Család plébánián. A lelkigyakorlatos beszédeket Antal püspök atya tartotta az esti szentmise után. Elmélkedéseink témái a három estén: a hit, a remény és a szeretet voltak.

Vasárnap este kezdtük, ahol a sokak által ismert Lajos atya sok szeretettel fogadta a távrolól érkezőket. A Szent Család plébánia egy 25000 fős lakótelepen épül. A közösség néhány évvel ezelőtt fogott hozzá a templom és a közösségi ház építéséhez. A hívek egy szívvel, lélekkel mozdultak meg, hogy ezt a nagy tervet véghezvigyék.

kis kápolnát pillanatok alatt átrendeztük egy körbeszélgetésre alkalmas helynek. Első este a fiatalok maradtak ott, hogy megoszthassák egymással közösségeikben megélt élményeiket, tapasztalataikat. Szállást a plébániához tartozó családoknál kaptunk, amit ezúton is nagyon nagy szeretettel köszönünk nekik.

Hétfőn reggel Panni és Laci vezetésével megtekinthettük Kecskemét nevezetességeit, látnivalóit, majd közös ebéden vettünk részt a plébánia dolgozóival. Délután megtekinthettük a polgármesteri hivatal dísztermét, meghallgattuk a harangjátékokat.

Az esti szentmise után ismét előadás volt, amely ezúttal a reményről szólt. Ezen az estén a házaspárok és felnőttek maradtak beszélgetésre.

gyomány szerint Árpád vezér itt vonult be hadaival a Kárpát-medencébe.

Az esti, befejező előadás a szeretetről szólt. „Aki igazán szeret, elsőként szeret” – idézte Antal atya Chiara Lubichot. És Kecskeméten mi ezt tapasztaltuk. A családoknál, akik fogadtak minket és szállást adtak nekünk, a vezetőinktől, akik ránk szánták idejüket azokban a napokban, a fiatalok részéről, akikkel beszélgettünk. Ezt az elsőként való „szeretést” kell megtanulnunk. Nekünk – Tőlük. Az előadás végén Antal atya ünnepélyesen megáldott minket, és az egész háromnapos lelkigyakorlatot a Szeretethimnusz zárta le.

A következő reggelen – az elválás nehéz pillanatai után – elindultunk Kecskemétről hazafelé, hogy az ott gyűjtött tapasztalatokat itt, Kárpátalján kamatoztathassuk.

Ez a lelkigyakorlat és kirándulás mindannyiunk számára nagyon sokat jelentett. Elsősorban új barátokra leltünk, megismerhettük életüket, szokásaikat. Meghallgathattuk tapasztalataikat, és ők is a mieinket.

Egy olyan élő közösséget láttunk, amilyenre nem csak Magyarországon, de itt, Kárpátalján is nagy szükség lenne. Egy közösség, ahol mindenki mindenkinek testvére, és ahol számíthatnak egymásra, ha valamilyen baj történik, vagy öröm ér valakit. És nem utolsósorban, lelkileg is készülhettünk egyházunk legnagyobb ünnepére, a húsvétra, Urunk feltámadásának ünnepére.

A Mindenható Isten bőséges áldása kísérje minden jötevőnket!

Egy Szent Pál-i idézettel szeretném zárni ezt a kis beszámolót, amely csak ízelítőt ad abból a sok élményből és érdekességből, amelyet Jávoroka Lajos atyától és munkatársaitól tapasztalhattunk: „Addig megmarad a hit, a remény és a szeretet, ez a három, de közülük a legnagyobb a szeretet (1Kor 13, 13).”

Mikulyák László

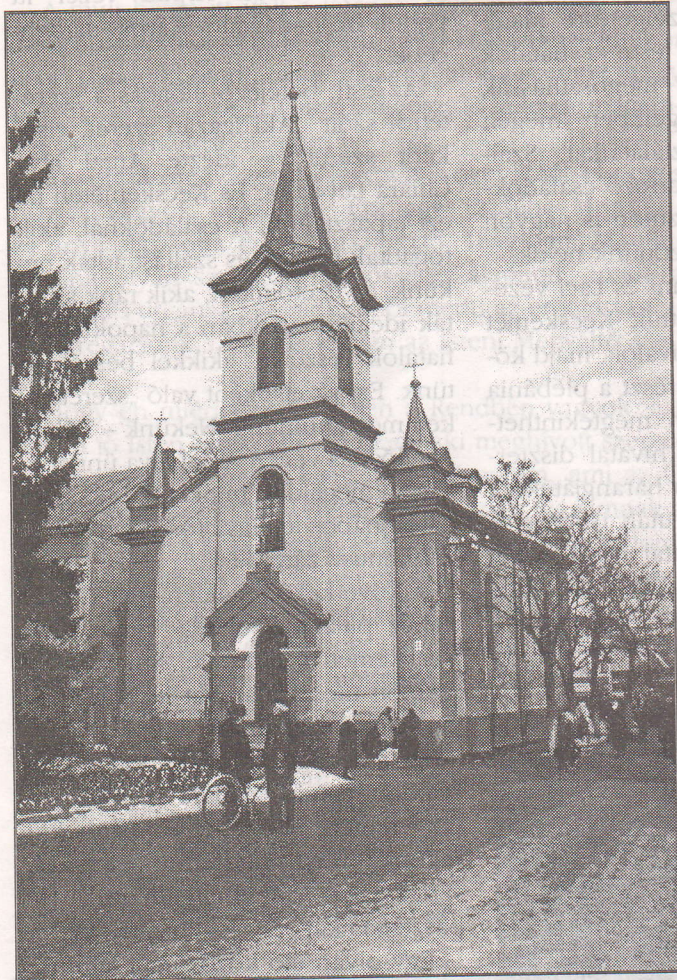

A három kárpátaljai fiút befogadó kecskeméti Forgács család.

Csilla, az épületkomplexum építészvezetője vasárnap este megmutatta nekünk a már elkészült kápolnát és altemplomot, valamint a készülő plébániát és közösségi házat. Ezután következett a szentmise és az első előadás. A szentmisére feltűnően sok fiatal és nagycsaládos gyűlt össze a gyermekekkel együtt. A lelkigyakorlatos elmélkedés témája a hit volt. Antal atya beszéde után a

A következő napon Magyarország egyik leglátványosabb nevezetességét néztük meg. Egy katolikus szervezet jóvoltából elutazhattunk Ópusztaszerre. Az itt található Fesztikörkép a magyar nép Kárpát-medencébe való bevonulását, a honfoglalást ábrázolja. A körképen látható táj, vidék számunkra nem is volt annyira ismeretlen, mert a festő Kárpátalját vette mintául, hisz a ha-

A TÉCSŐI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG TÖRTÉNETE

A técsői római katolikus templom

Társaival, a többi koronavárossal együtt Tócsó is már 1329-től, Károly Róbert magyar királynak köszönhetően, kiváltságokkal felruházott község volt, és plébánosának jómódjáról tanúskodik, hogy a pápai tized 1333. évi jegyzékében aránylag nagy összeggel, 60 garással szerepel. Az itteni templom tornyában (jelenleg a református egyház tulajdonában) volt egykoron az öt koronaváros levéltára. A hitújítás itt is megszüntette a katolikus hitéletet, elfoglalta a templomot és az egyházi vagyont. A katolikusok számának lassú növekedésével, jó kétszáz év után, 1780-ban visszaállították a plébánia, és első plébánosa Hagymásy János lett, utóbb székesegyházi kanonok. A hívek számára az istentisztelet helyéül a plébánosi laknak egyik szobája szolgált igen hosszú ideig, hol a mindinkább növekedő gyülekezet kicsi része sem juthatott helyhez, s ahol külön istentiszteletei alkalmával egyszersmind a népes görög katolikus hitközség is szorongott. Sok-sok kérő felterjesztés, sürgető utánjárás hosszadalmas munkájával jutott végre a templom építésének ügye oda, hogy 1883-ban, Hanyu-

lovics Gerő plébános buzgólkodása mellett, kezdetét vehette az építés, amely küzdelmesen s lassan haladt, úgyhogy csak 1885-ben jutottak tető alá a templom falai. Az ekkor hivatalába lépett új plébánosra, Enyedy Alajosra várt a befejezésnek azért nagy feladata, mivel a költségek fedezete hiányzott. Üggyel-bajjal sikerült összegyűjteni a szükséges pénzt. A Szent István király tiszteletére szentelt templomot végre 1888-ban sikerült rendeltetésének átadni. A költségekhez hozzájárult a kegyúri kincstár, Schlauch Lőrinc püspök, a hitközség és még sokan mások. A fölépített templomot a hívek dicséretes áldozatkészségének köszönhetően sikerült berendezni és feldíszíteni. Az egyházközség anyakönyvét 1780-tól vezetik. A trianoni békeszerződés után a Tisza folyó jobb partján fekvő Tócsó Csehszlovákia része lett, majd 1945-től Szovjet-Ukrajna része. Ez alatt az idő alatt a templom folyamatosan működött. A hívek hétről-hétre szentmisén vehettek részt. A harangokat csak vasárnap és temetések alkalmával lehetett egy percre megkondítani.

Húsvéti szentmise a técsői római katolikus templomban

A felújított plébániaépület

A nagy fordulat 1988-ban állt be, amikor a ferences atyák Kárpátaljára érkeztek, és ellátandó területükhöz Técső is hozzátartozott. 1988 karácsonyán megszólaltak az Úristen dicsőségére a harangok. Az első lelkipásztor Majnek Antal atya lett. Hamarosan megkezdődött a gyerekek hitoktatása. Nemsokára kicsinek bizonyult a templom sekrestyéje. Egy ideig a helyi magyar iskola termeit használhatták a técsőiek, majd végre 1992-ben sikerült visszaszerezni a templom szomszédságában lévő épületet, amely alkalmasnak bizonyult plébánia kialakítására. 1992-ben egy ferences nővér és egy kisegítő érkezett Técsőre, akik segítséget nyújtottak Antal atyának a hitoktatásban. Nyaranta a környékbeli fiatalokkal együtt vesznek részt a nyári hittan-táborokban.

Jelenleg az egyházközségben különböző imacsoportok működnek. Ukrajnában elismert szinten működik a Hit és Fény

közösség, amely a szellemileg vagy testi- leg sérült gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozik. Megalakult a Karitás, amely a városban és környékén élő időseknek és nagycsaládosoknak segít a mindennapi megélhetésben. Néhány hónapja mintegy negyvenen – gyerekek és idősek – kapnak naponta ebédet. 1999. szeptemberében megalakult a Ferences Világi Rend, hat taggal. Az elmúlt 200 évben az egyházközség lelkipásztoraként: Kékedy Mihály, Pilászy Mihály, Rudics István, Munkácsy Sándor, Geramb Ferenc báró, Sipos József, Hanzulovics Gerő, Enyed Alajos, Krajvánszky Zoltán, Tindira Ernő, Plackinger Pál, Szörényi István, Horváth Ágoston, Hudra Lajos, Majnek Antal OFM, Marek Bernardin OFM és Hidász Ferenc OFM atyákat jegyzi a krónika.

ML

Elsőáldozók az új kereszt megáldásának ünnepén.

Tudtad-e, hogy ...

- védőszentek -

Egyházunkban mindennek megvan a védőszentje. Közülük most csak a leggyakoribbakat és legismertebbeket soroljuk fel:

vámosok	Máté
ministránsok	Tarzacius
koldusok	Tours-i Márton
szeretet-	
intézmények	Árpádházi Erzsébet
orvosok	Lukács

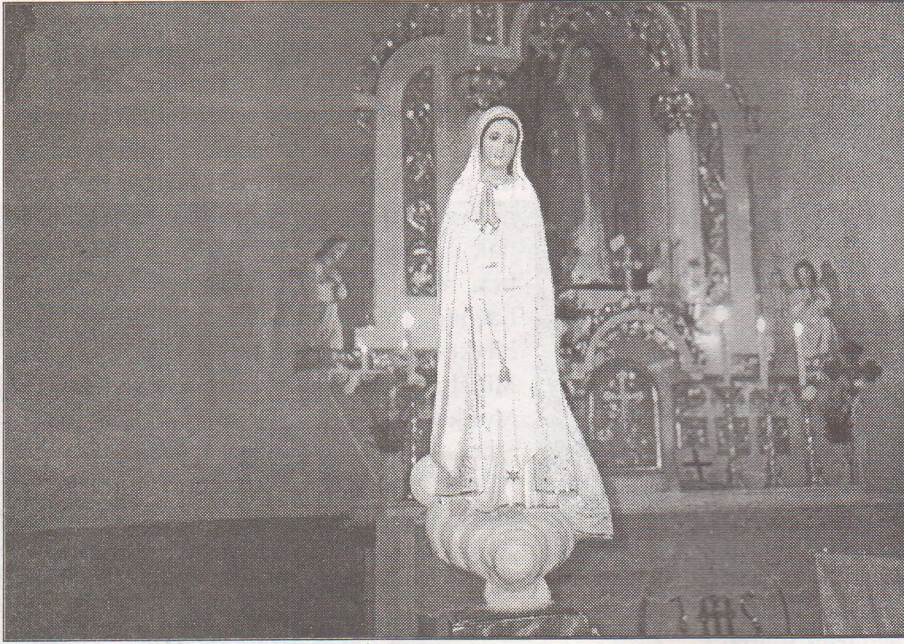
haldoklók	Borbála, József
apák	József
utazók	Kristóf
tűzoltók	Flórián
háziasszonyok	Márta, Zita

Minden szentnek megvan a maga jelképe. Közülük:

angyal	Máté evangélista
madarak	Assisi Ferenc

seprű	Márta
palást	Tours-i Márton
kereszt	Ilona
korona	István király
sárkány	György
sas	János evangélista
ostya monst-	
ranciában	Assisi Klára
tehén	Brigitta

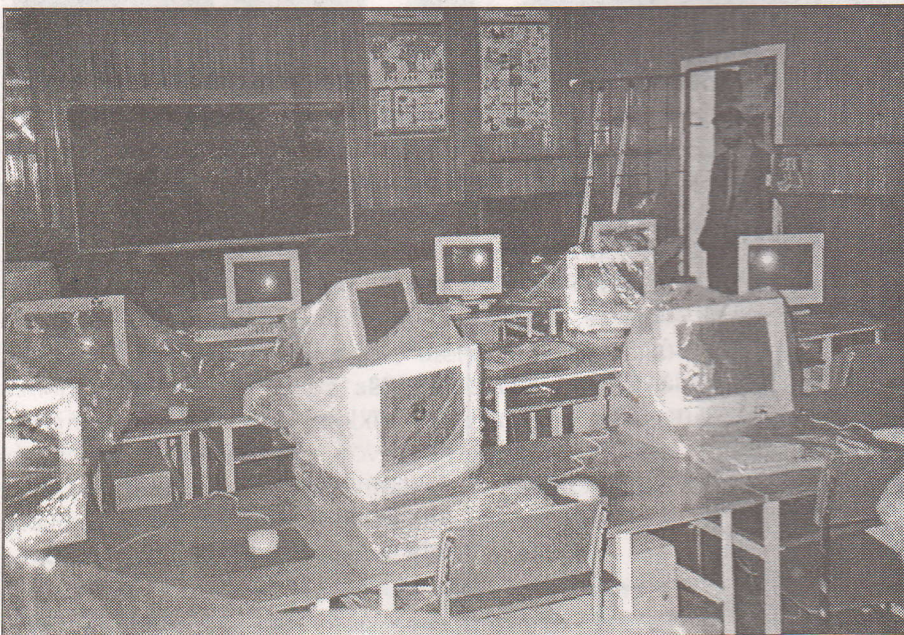
ML

Majnek Antal püspök március 25-én a váraljai templomban megáldotta a Szűzanya szobrát. Ezzel kezdetét vette a kilenc hónapig tartó állandó szentségimádás Kárpátalja templomaiban.

A Taizéi Közösség egyik tagja, az ír származású Donagh testvér látogatott Kárpátaljára március 21-én, hogy találkozzon azokkal a fiatalokkal, akik szilveszterkor részt vettek a varsói taizéi találkozón. Kijev után Munkácsot látogatta meg, ahol mesélt a taizéi testvérek életéről, és együtt imádkozott az összegyűlt fiatalokkal. Munkács után Husztra, Ternopilba és Lembergbe utazott, hogy ott is bemutassa közösségüket az érdeklődőknek.

Az Egyházmegyei Szent Márton Karitászt színvonalas számítógépes központot létesített, melyet a Munkácsi 3. számú II. Rákóczi Ferenc Középsiskolában helyezett el. Így lehetőség nyílt arra, hogy az iskolában tanuló diákok is használják a kor követelményeinek megfelelő modern számítógépeket.

HÍREK

A munkácsi római katolikus egyház Szent József ifjúsági kórusa március 19-én Budapesten, a Wekerle-telepi római katolikus templomban, részt vett a Szent József kórusok találkozásán, valamint a délelőtti ünnepi szentmisén. A kórus nagy tetszést aratott előadásával.

Március 20-án a magyar papok és a Beregszászi járás egyházközségi képviselői Szent József ünnepén lelkigyakorlatot tartottak Beregszászon. A lelki programot és a szentmisét beszélgetés követte a plébánián.

Dolbán Majnek Antal püspök atya új keresztutatót áldott meg a római katolikus templomban.

Hivatástisztázó lelkigyakorlat volt Egerben március 25–26-án. Kárpátaljáról 5 fiú vett részt a Hittudományi Főiskola hallgatói által szervezett programon, ahol lelki és sportprogramokon keresztül nyertek betekintést a szeminárium életébe.

Nagyszőlősen és Ungváron ifjúsági találkozó volt március 22-én, illetve 23-án este. Sillye Jenő, az ismert ifjúsági dalok szerzője és előadója látogatott el a városokba, és együtt énekelt a helyi fiatalokkal, tanúságot tett hitéről. Dr. Semjén Zsolt helyettes államtitkár és Szakács Zoltán ungvári főkonzul úr is részt vett a két eseményen, ahol az egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár beszélt a magyar kormány Kárpátalját érintő programjairól. A találkozók nagyon kellemes és bensőséges hangulatban teltek a fiatalok és atyák, valamint az illusztris vendégek részvételével. Az ungvári templom ifjúsági zenekara és kórusa részleteket adott elő Exupery Kis herceg c. művének megzenésített változatából, amelyet a zeneszerző, Sillye Jenő vezetett.

Nagyheti és Húsvéti Kalauz

B. ÉV VIRÁGVASÁRNAP VIRÁGVASÁRNAP: KÖRMENET

E: Szenvedése előtt Jézus bevonul Jeruzsálembe. A nép Messiás-királyként ünnepli.

A világ mindmáig oktalanságnak tekinti Krisztus Egyházát. Megvethetik, durván kezelhetik, nincs hatalma védekezni, gyöngé. Próbálkozhat az Egyház triumfalizmussal, a fölény tudatával, hogy ő győz a végén, de ezzel csak rontaná helyzetét. – Jézus a megígért Isten-országot a szegényeknek szánta, Ő maga is szegénységben, gyöngeségben, kiszolgáltatottságban élt. Mit sem változtat ezen a mai nap hozsanna-ujjongása. Tudja Ő jól, hogy hamarosan ellene fordul a tömeg. Még tanítványai is magára hagyják. Jézus: szegény és alázatos Messiás. Így akarja Ő maga.

EVANGÉLIUMHOZ (B ÉV: MK 11,1-10)

A jeruzsálemi diadalménetről mind a négy evangélista tudósít. Márk a szűkebb szavú; nem utal Zakariás jövendölésére (9,9), mint Máté és János. A bevonulás nyilván szerény esemény volt, semmi utóhatása: csak később ébrednek a tanítványok a jelentőségére. Jézus királyként vonul városába, de szerény, alázatos királyként. Mégis Dávid fia Ő, úgy jön az „Úr nevében”, mint senki más a zarándokok közül.

B. ÉV VIRÁGVASÁRNAP: SZENTMISE

O: A szenvedő Messiást gyalázzák ellenségei, de Isten nem hagyja megszégyenülni. S: Krisztus engedelmségből emberre lett, vállalta a kereszthalált, ezért Isten felmagasztalta Őt. E: Passió: Jézus Krisztus kínszenvedésének története.

ELSŐ OLVASMÁNYHOZ (Iz 50,4-7)

Az első ének „Isten szolgájáról” beszél, a meghívásról (Iz 42; vízkereszt utáni vasárnap); a második ének (Iz 49,1-6) küldetése nehézségeit ábrázolja; a harmadik (a mai olvasmány) tökéletes tanítványnak és hű prófétának mutatja, ki nem fél ellentmondástól, üldöztetéstől, amíg Istent maga mellett tudja (vö. szentlecke).

SZENTLECKÉHEZ (Fil 2,6-11)

Isten Fia szolgává lett, engedelmesen, Atyja akaratára szert, de még e világ hatalmának is alávetette magát. Életének egész a kereszthalálig való átadásában mutatta ki nagyságát. Ezért fölmagasztalta Isten Kyrios-szá, hatalmak, idők és világok fölött való Úrrá. (2,6-8: Kol 1,15-20; Jn 1,1-2; Mt 26,39-40; Róm 5,19; 2,9-11: Róm 1,4; Iz 45,23)

PASSIÓHOZ (B ÉV) (MK 14,1-15,47 VAGY MK 15,1-39)

Jézus szenvedésének Szt. Márk evangéliumában központi jelentősége van: ez a csúcspont, ahol kinyilvánul, amit az egész evangéliumon keresztül fátyol takart: hogy Jézus a

Messiás-Király, Isten Fia, szóban és tettben hatalmas; +E: „Isten-szolgája” mindhalálig engedelmes Atyjának. Jézus ellenségei mit sem kezdenek ellene, míg Ő nem akarja. Ő maga határozza meg döntő szavával az elfogatás percét is (14,41-42). Ő ad jelt a halálos ítéletre, mialatt győzelmét hirdeti (14,61-62), és öntudattal, szabadon hal meg (15,37). Népe nem ismerte el, tanítványai nem értették meg. Az egyetlen, aki Szt. Márk evangéliumában Isten Fiának nevezi, egy pogány százados: mikor Jézust meghalni látja, így kiált: „Valóban, ez az ember Isten Fia volt!”

NAGYCSÜTÖRTÖK: KRIZMASZENTELÉSI MISE

O: Fölkent engem az Úr, hogy örömbírt vigyek az egyszerű embereknek, és megvigasztaljam őket szomorúságukban az öröm olajával. S: Krisztus Vére által lettünk Isten országának népe, és részesedtünk az Ő papságában. E: Beteljesedik Izajás jövendölése a Messiásról: az Úr lelke eltölti Őt, hogy örömbírt vigyen a szegényeknek.

Nagycsütörtökön, a Nagy Húsvét kezdete előtti napon, délelőtt a püspöki templomokban a szentségi olajokat szentelik: krizmát a keresztség utáni fölkenésre, bérmlásra, püspök- és papszentelésre, templom és oltár fölavatására. A hitújoncok (katekumenok) olaját keresztséghez, a betegek olaját a betegek kenetéhez.

ELSŐ OLVASMÁNYHOZ (Iz 61,1-3.6.8-9)

Jótekonny hatásáért a Szentírásban az olaj a lelki egészség, öröm, a Lélek erejének, a békés boldogságnak képe (Zsolt 45,8; 23,5; 104,15; Iz 61,3). Az ótörvényben főleg királyokat és papokat kentek föl.

SZENTLECKÉHEZ (Jel 1,5-8)

Jézus tanítványai Uruktól kapták nemcsak nevüket: „keresztények”, Christiani „Fölkenthez tartozók”, hanem a Lélek kenetét is (2Kor 1,21-22; 1Jn 2,20-27). Krisztus Lelkét fogadták, és részesednek az Ő királyi papságában.

EVANGÉLIUMHOZ (Lk 4,16-21)

A „Fölkent” (Krisztus, Messiás) a világvégre várt Megváltó címe. Jézus magára vonatkoztatta Izajást: „Az Úr Lelke énrajtam, azért fölkent engem az Úr (61,1-2)”, a mise első olvasmánya, mikor a názáreti zsinagógában fölolvasta Izajás e szakaszát.

A HÚSVÉTI SZENT HÁROMNAP A MI URUNK KÍNSZENVEDÉSE, HALÁLA ÉS FÖLTÁMADÁSA

NAGYCSÜTÖRTÖK: AZ UTOLSÓ VACSORA SZENTMISÉJE

Az ünnepben ez a három szent nap hatásában egyetlen

napot jelent. E napokon Jézus „fölemeltetésének, az Atyához menetelésének” titkát éljük át. – Jézus utolsó vacsorája tanítványaiával, kereszthalála és harmadnapon való föltámadása egyetlen fölfoghatatlan valóság. – Isten szereti az embert, szereti még akkor is, ha erről az ember nem is tud, ha nem is akarja. Isten megmenti az emberiséget örökkévaló és emberré-lett Fiának fölládozásával!

O: A húsvéti báránylakoma emlékeztesse a választott népet: hogyan szabadította ki Isten őseiket az egyiptomi rabságból! S: A szentmiseáldozat: Krisztus keresztládozatának megújítása. E: Mindhalálig szerette övét.

ELSŐ OLVASMÁNYHOZ (2Mz 12,1-8.11-14)

A pászka-ünnep ősrégi pásztorünnep volt. Izrael a kovásztalan kenyér ünnepével ekkor ünnepelte az Egyiptomból való kivonulás emlékét. Minden nemzedék újra átélte a szolgaságból való szabadulás élményét, mikor a fölládozott bárányt fogyasztották. Megemlékezvén Isten szabadító tetteről, új meg új erőre kap a remény egy még nagyobb, végleges üdvözülés felé.

SENTELECKÉHEZ (1KOR 11,23-26)

Az Újszövetség négy helye tudósít Jézus utolsó vacsorájáról: Mt 26, Mk 14, Lk 22, 1Kor 11. Lényegében azonosak a beszámolók: a kis eltérések főleg különféle helyi liturgikus gyakorlatból erednek. E vacsorával Jézus betöltötte és teljesítette az Ószövetség nagy előképeit és ígéreteit. A húsvéti lakomának új, végleges értelmet és tartalmat adott. Ő maga Isten szolgálója, aki életét adja sokak bűnéért (Iz 53,4-5; 42,6); Ő a fölládozott Bárány, vérével új szövetséget alapít (2Mz 24,8; Jer 31,31-34). E lakomában való részesülés: egység Krisztussal az Ő halálában és megdicsőülésében; egység mindazokkal, kik egyazon kenyeret eszik, és kikért Krisztus meghalt.

EVANGÉLIUMHOZ (JN 13,1-15)

Jézus szabadon és tudatosan megy elébe „órájának”. Az evangélista Jézus útját ezzel fejezi ki: „Mindvégig szerette őket.” Élete végéig, s azon túl: a föltámadásig, isteni és emberi lehetőségei szerint. Isteni nagysága éppen megalázódásában tűnik ki, a lábmosástól a keresztségig. A lábmosás is, mint a vacsora, elővétele és ábrázolása annak, ami a keresztesen történik: szolgáló szeretet, halálig odaadás. A szeretet Jézusnak és az Ő Egyházának élettörvénye. (13,1: Jn 2,4; 7,30; 8,20; 12,23; 17,1—13,13-15: Mt 23,8-12; Lk 22,24-30; Fil 2,5,8)

NAGYPÉNTEK

O: A Megváltó a mi gonoszságainkért szenvedett. S: Krisztus engedelmes volt a halálig. Ezzel üdvösséget szerzett mindazoknak, akik az Ő szavát követik. E: Passió: Jézus Krisztus kínsszenvedésének története.

„A szent húsvéti eseményekben az Úr Krisztus megváltotta az embert, és tökéletes módon tisztelte Istent. Halálával legyőzte halálunkat, föltámadásával újjáteremtette az életet. Az Úr szenvedésének, halottaiból való föltámadásának három napja ezért az egész egyházi év csúcspontja (Római misekönyv).”

I. RÉSZ: AZ IGE ISTENTISZTELETE

ELSŐ OLVASMÁNYHOZ (Iz 52,13-53,12)

Az „Isten szolgájáról” szóló 4. ének Isten szavával kezdődik, és párbeszédben folytatódik a nép (népek) és a próféta között. Isten második megszólalása zárja az énekeket. – Ki hinné és értené, hogy Isten terve teljesült, hatalma nyilvánult a Szolga szenvedésében? A szenvedés útja Izrael népének története, és Jeremiás megpróbáltatásaira emlékeztet. De teljes értelmében csak azóta értjük meg e próféta éneket, mióta Krisztusban minden beteljesedett. Ő a fájdalom embere, Ő viselte mindnyájunk bűnének terhét, és Ő vezekelte le. Halála út volt a fölemelkedéshez, és nekünk üdvösséget, életet hozott.

SENTELECKÉHEZ (ZSID 4,14-16; 5,7-9)

Jézusban oly főpapunk van, akiben bízhatunk. Egyedülálló méltóságának alapja, hogy Ő az Isten Fia. Egyben egy Ő közülünk! Megtanulta gyöngeségünket, velünk tud érezni! Bár büntelen volt, bűneinket méltán törleszthette, mint egy közülünk. Egy személyben Áldozat és áldozó Pap. És mert kereszthalála után Istennel közvetlen egyesült (mint ember is), – emberi főpapunkként közbenjárhat értünk. (Zsid 7,1-10)

PASSIÓHOZ (JN 18,1-19,42)

A szenvedés-történet több merő közlésnél: értelmezés és üzenet is, nemcsak azt mondja, ami történt, hanem azt is: miért és mi végre történt. Szt. János evangéliuma az előzőknél (I. Virágvasárnap) még tisztábban mutatja, hogy Jézus teljes tudattal, önként adta át magát a halálra. Fensőbb-ségesen áll vádlói és bírái elé. Senki el nem ragadhatja tőle életét, Ő maga adja át. János értesítése szerint épp azon órában hal meg, mikor a Templomban húsvéti áldozatul leölik a bárányokat. Ő az Igazi Húsvéti Bárány, Vérével fizet mindnyájunk megváltásáért. (Mt 26,3-27,61; Mk 14,26-15,47; Lk 22,39-23,56)

II. RÉSZ: HÓDOLAT A SZENT KERESZT ELŐTT

III. RÉSZ: SZENTÁLDOZÁS

SENTELECKÉHEZ VÁRVA

Ott állunk Jézus keresztségénél, mint Mária és János, tanúi vagyunk az Ő halál-áldozatának. „Valahányszor e kenyeret eszitek, és e kelyhet isszátok, az Úr halálát hirdetitek, míg újra el nem jő (1Kor 11,26).”

NAGYSZOMBAT

Liturgiátlan idő. Jézus valóban meghalt. Leszállott a legmélyebb emberi nyomorúságba, „a holtak birodalmába”. Kivette a mi halálunkból a keserűséget. Már tudjuk, Krisztussal való közösségünk túléli a halált. – Ő a mi életünk és föltámadásunk. Legyen ez látható a jelen életünkben: az örömben, amely reményből és szeretetből születik.

HÚSVÉTVASÁRNAP: URUNK FELTÁMADÁSÁNAK ÜNNEPE

HÚSVÉTÉJ ÜNNEPLÉSE

O: 1: Isten teremtett mindent az égen és a földön. Kezdet-

ben minden jó volt. 2: Ábrahám, Isten parancsára, kész feláldozni egyszülött fiát, az ígéret gyermekét. 3: Isten megmentette népét: épségben átvonultak a tenger közepén, ellen-ségük pedig elveszett a hullámokban. 4: Örök irgalommal megkönyörül népén az Úr. 5: Az Úr szólítja népét: irgalmasan szövetségre lép velük, és megígéri nekik az örök életet. 6: A próféta megtérésre hívja fel Isten népét, hogy az Ő útján az örök világosság fényénél járjon. 7: Isten megígéri, hogy tiszta vizet bint választottaira, és új szívet teremt beléjük. 8: A föltámadt Krisztus végleg legyőzi a halált. 9: Jézus feltámadása öröm és béke övéinek és a világnak.

Mikor Izrael kivonult Egyiptomból, úgy ünnepelte a pászka éjét, az „átvonulás éjét”, mint „az Úr tiszteletére való virasztást (2Mz 12,42)!”

Az egyháznak egészen új húsvétja van: Krisztus az új, az igazi Húsvéti Bárány. Halálával megváltott minket, és igaz szabadságra vezetett, amelynek az Egyiptomból való kivonulás csak előképe és ígérete volt. Megváltó érkezésére várunk húsvét éjén – inkább, mint máskor –, ezen a legre-gibb és legszentebb vigílián.

I. RÉSZ: A FÉNY ÜNNEPE

II. RÉSZ: AZ IGE ISTENTISZTELETE

ELSŐ OLVASMÁNYHOZ (1Mz 1,1-2,2 VAGY 1Mz 1,1.26-31)

A világ teremtéséről szóló írást nem úgy tekintjük, mint valami tudományos értekezést, hanem mint vallásos tanítást Istenről, az Isten teremtette világról, főleg az emberről, és annak Istenhez és a világhoz való viszonyáról. A nyelv magas, ünnepi, mert az Isten művének tökéletességét kell tükröznie. Nyilvánvaló, hogy középpontjában az ember teremtése áll. Bölcsesség és szeretet által a maga képére alkotta őt Isten, és alávetette neki a teremtett világot. Az engedelmeskedjen az embernek, de az ember kormányozza a világot Isten rendje szerint.

MÁSODIK OLVASMÁNYHOZ (1Mz 22,1-18 VAGY 22,1-2.9.10-13.15-18)

Az üdvtörténet kezdete Ábrahám meghívása, mely közvetlen neki szól, de ezen túl minden népnek is. Ábrahám hitének a legkeményebb próbát kell kiállnia, és ő kész engedelmeskedni. Egyetlen fiát, a szeretett Izsákot kell feláldoznia, pedig az az isteni ígéret hordozója. Isten megkíméli Izsákot, de saját egyetlen Fiát nem: föláldozza Őt a világ üdvéért. (Jn 3,16; Róm 8,32)

HARMADIK OLVASMÁNYHOZ (2Mz 14,15-15,1)

Az egyiptomi kivonulás úgy él Izrael tudatában, mint a kezdet alapvető üdvélménye. Egyiptom a szolgaság volt, a Vörös-tenger Izrael halála lett volna, ha Isten bele nem avatkozik Izrael sorsába. Szt. Pál „keresztységnek” nevezi a tengeren való átvonulást, mert előképe a keresztységnek, amiben mi Krisztussal meghalunk és föltámadunk. A tenger-től való megmentés egyben előképe Isten világvégi megmentő eljövételének is. (Jel 15,3-4; 1Kor 10,1-2)

NEGYEDIK OLVASMÁNYHOZ (Iz 54,5-14)

Mint hajdan Egyiptomban, a babiloni fogságban is Isten népének léte forgott veszélyben. A sújtó ítélet után Isten

irgalmazó szeretetében fogadja az Úr népét. Mert Istennek a népe: „első szerelmének asszonya”, hiszen már a Sínai-hegy-nél szövetséget kötött népével, eljegyezte magát. Csak ideig-len lökte el elhűtlenült „hitvesét”, most azonban, mikor a nép megtért a fogságban, hazahozza, és újabb szövetségre lép vele (Oz 2,18-22). – A vigasztaló szó a romba dőlt Jeru-zsálemre utal, de előre is mutat a jövőbe, az új Jeruzsálemre, Isten megújult népére.

ÖTÖDIK OLVASMÁNYHOZ (Iz 55,1-11)

A korábbi üdvígéretnek (Iz 40-53) szabadulásról, pusztai utazásról, hazatérésről szóltak. Izajás (54-55) a meghirdetett üdvösséget új szövetségnek említi. Beteljesedése lesz a szövetségnek és ígéretnek, melyeket Isten Dávidnak tett (2Sám 23,5). Nem csak alkalmilag segít majd Isten: örök szövetség lesz az (Iz 55,3-5). A néptől ehhez határozott föltételeket vár el (55,1-3): érezze éhét-szomját, azaz a maga nyomorát, és táruljon ki Isten ajándékára. A 6-7. vers intés: őszintén keressék Istent, higgyék a szavát. Isten megtartja ígéreteit (2Kor 1,20). Biztosíték erre saját nagysága és szavainak súlya, ereje.

HATODIK OLVASMÁNYHOZ (Bár 3,9-15.32-4,4)

Izrael fennmaradásának titka nem hatalom és gazdagság volt; a hatalmasok tönkrementek, mert nem látták a lényeg-et. Igaz bölcsességre ember nem jöhet rá; csak Isten ismeri a maga titkát és minden dolgok igazságát. Bölcsességét átadta népének: a Tízparancsolattal nyílt meg az emberek értelme. A Sínai törvény azonban Krisztusra utal, kiből személyesen megjelent Isten bölcsessége és hatalma (1Kor 1,23-25). Mindeneknek Ő az Út, az Igazság és az Élet (Jn 14,6).

HETEDIK OLVASMÁNYHOZ (Ez 36,16-28)

Jeruzsálem pusztulása után a próféta isteni szót hall, amely megmagyarázza neki a történeteket és felfedi a jö-vendőt. Isten haragja valójában csak az Ő szeretetének a másik oldala. Isten nem tudja népét magára hagyni, kell, hogy az Ő útjára visszahívja, még szigorral is. Ezzel tartozik „szent nevének”, amelyet kinyilvánított Sínainál. A nép meg-szabadítása nem csak abban áll, hogy honába hazatérhet; belső megtérés, megújulás is kell. De ez nem áll az ember hatalmában, ezért maga Isten ad majd neki új szívet és új lelket (Jer 32,37-40). Az újjáalkotott néppel új szövetséget fog kötni.

SENTLECKÉHEZ (Róm 6,3-11)

Krisztus egyszeri halálával mindenkorra legyőzte a halált, föltámadott: élete isteni élet. Krisztusnak e tetteben mi a keresztség által részesedünk: Őbenne és Ővele Isten mind-ent nekünk ajándékozott. De amit kaptunk, azt meg is kell valósítanunk, azzal, hogy újra átéljük Krisztus halálát: a hit és engedelmeség „igenjében”. Életünk halál és megdicső-ülés közti feszültség.

EVANGÉLIUMHOZ (B év) (Mk 16,1-8)

Jézus elfogatása után tanítványai szétfutottak (Mk 14,27-28.50). Nem vártak ők semmiféle feltámadást! Az asszonyok sem várnak angyali üzenetet, mikor a hét első napján haj-nalban a sírhoz mennek. Sőt az üres sír megzavarja őket, és megrémülnek! Ennek az evangéliumi szakasznak a vége

éppen nem húsvéti: „mert igen nagyon rettegetek!” Hogy Jézus újra összegyűjti tanítványait, hogy ezek Őbenne, a Föltámadottban hinni kezdenek, hogy tanúságuk hithez vezette az embereket az elkövetkező századokon át: ezek Istennek éppoly „nagy téteményei” (magnalia Dei), mint maga a föltámadás (ApCsel 2,11).

III. RÉSZ: KERESZTSÉGI ÜNNEP

IV. RÉSZ: EUCHARISZTIA ÜNNEPLÉSE

HÚSVÉTVASÁRNAP: ÜNNEPI MISE

O: Péter apostol tanúságot tesz, hogy Jézus valóban feltámadt. S: 1: Az apostol figyelmeztet: a földi dolgok ne tereljék el figyelmünket az égiekről. 2: Az apostol felszólít: vessük el a bűn fertőző kovászát, hogy Krisztusban megújulhassunk. E: Péter és János apostol megéri, hogy Jézusnak fel kellett támadnia a halálból.

Kezdet és vég, múlt és jövő él az örök MÁban, mely a föltámadotté (Szt. Ágoston: „aeternum Nunc” – „az isteni Most”), azé, aki „Halott volt és, íme, él (Jel 2,8).” A megölt Bárány az Úr, aki eljövendő, hogy befejezze a világ történelmét. – A Krisztus feltámadása és fenségében való kinyilvánulása közt fut a „mi időnk”, a mi utunk. A hit fényében járunk, avagy – a hit homályában is, de szilárd hittel. Hitünk azok tanúságára támaszkodik, akik látták a Föltámadottat, de az Ő Lelkére is, akit belénk küldött. A körülöttünk levő világ, de a jövendő nemzedékek is azon hitben élnek, amit mi vallunk és tanúsítunk életünkkel.

ELSŐ OLVASMÁNYHOZ (APCSEL 10,34-37-43)

Rövid, tartalmas mondatok foglalják itt össze a Jézusról tett tanúságot. Középpontja a halál és föltámadás üzenete. „Isten föltámasztotta Őt.” E tanúságban gyökerezik a mi húsvéti hitünk és minden reményünk. Jézus él, itt és most. Isten bírál állította Őt élők és holtak fölé. A vádló bíró megváltó is, mert aki hisz benne, élni fog. Annak „megbocsáttatnak az ő bűnei”.

SZENTLECKÉHEZ (KOL 3,1-4)

Keresztségünk követelménye: amivé lettünk, az legyünk is, azt éljük is (húsvéti szentlecke: Róm 6,3-11). De a keresztség ígéret is, egyfajta előleg is: máris a miénk a Föltámadottnak örök, halál-hatalmát megtörő élete, bár még nem „nyilvános”, közvetlenül érzékelhető vagy látható. Életünknek a „Krisztus napjára”, az újräjövetelére való várás ad értelmet és nagyszerűséget.

Vagy:

SZENTLECKÉHEZ (1KOR 5,6-8)

A húsvéti bárány leölése előtt a zsidó házakból kivették a „régii kovászt”: mert új, kovásztalan kenyérrel, pászkával ünnepelték a húsvéti lakomát. Az apostol ebből veszi hasonlatát: az igazi húsvéti Lakoma maga Krisztus, Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit. Ő a mi új ünnepünk, a mi lakománk. A régi „kovász” (romlás, bűn) ezért tűnjön el az életünkben. A Húsvét egy új élet kezdetének a napja!

EVANGÉLIUMHOZ (JN 20,1-9)

Mit láttak az apostolok Jézus föltámadásából? Két dolgot: az üres sírt és magát a Föltámadottat! Az üres sír „jel” volt, amely értelmet csak akkor nyert, mikor az élő Úrral találkoztak. De a találkozó csak úgy lehetséges, ha kész a szívünk látni és hinni. (Az övök csak a találkozás által vált képessé arra.) A szeretet képesít erre. – Magdolna nagy reggeli találkozása mellett ugyanezt tanítja az emmauszi vándorok elbeszélése (Lk 24,13-35): az égő szív megéri az Úr közel-létét, és megéri az írásköz ígazát (Mt 28,1-8; Mk 16,1-8; Lk 24,1-11).

HÚSVÉTHÉTFŐ

O: Péter apostol tanúságot tesz Jézus föltámadásáról. E: A feltámadt Jézus üzeni tanítványainak, hogy menjenek Galileába, és ott meglátják Őt.

Jézus feltámadása hitünk és reményünk alapja. „Krisztus meghalt a mi bűneinkért (Kor 15,3), helyettünk és értünk bűnhődve. Föltámadása egy új teremtés első napja. „És lő világosság...” Krisztus a mi világosságunk most. Ő nyit meg szemünket, Ő ad új szívet, melyben az Ő igéje ragyog és izzik. Ő jár velünk az úton, vezet. Ahol Ő van, ott nekünk is lennünk (Jn 14,4).

ELSŐ OLVASMÁNYHOZ (APCSEL 2,14-22-32)

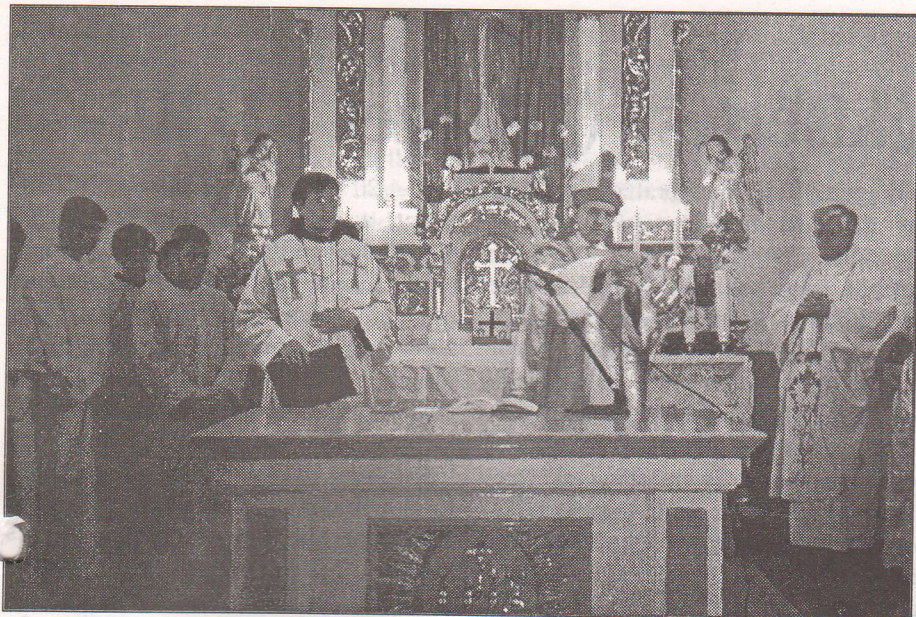
Péter pünkösdi prédikációjának (ApCsel 2,14-39) magyarázatul a beszámoló Jézus haláláról és föltámadásáról. A feltámadás nemcsak tanúk igazolják, akik látták Őt, hanem Péter írábeli bizonyítékot is ad: a 16. zsoltár 8-11. verse Krisztusról szól. Ez a zsoltár azon ember bizakodó imája, ki veszélybe látja az életét. De mint a többi zsoltár, ez is csak Krisztusba kapta meg teljes értelmét: Isten a hozzája hű lelket nem engedi át romlásra, a halált legyőzi az élet. Mi is elimádkozhatjuk ezt a zsoltárt a föltámadásba vetett hitünk, reményünk jeleként, Istennel való örök közösségünk zálogaként. (2,22-24: Jn 3,2; ApCsel 10,38; Lk 24,19-20.26; ApCsel 3,15-2,25-28: Zsolt 132,11; 2Sám 7,12-13; Lk 24,48; ApCsel 1,8).

EVANGÉLIUMHOZ (MT 18,8-15)

A föltámadott Krisztus megjelenései megmutatták, hogy valódi teste volt. Nem valamilyen álom, hallucináció vagy látvány volt – abban az időben jól ismerték ezek között a különbséget. Ezek a megjelenések bizonyították: az emberekkel együtt élt Názáreti Jézus és a föltámadott, megdicsőült Jézus egy és ugyanaz. Érdekes, hogy Jézus mindig megszakítja ezeket a megjelenéseket. Célja az lehetett, hogy erősítse a már meglévő hitet. Nem azt akarja, hogy az apostolok az üres sírt tiszteljék, hanem hogy hirdessék a tömegnek az örömhírt.

A húsvéti szent háromnap eseményei (Krisztus szünetese, halála s föltámadása) körül forognak saját életünk legfontosabb eseményei is. Az apostolok tapasztalata nyomán mi is erősítsük meg hitünket, és még nagyobb buzgalommal dolgozzunk a mennyei királyság megvalósításán.

Krempa: Daily Homilies, 3;10

2000. március 25-én, szombaton 10 órakor Majnek Antal püspök atya megáldotta a Munkács-Váralján lévő Mária neve titulusú római katolikus templomot, amely az 1998-as árvíz idején súlyosan megrongálódott. A belső munkálatok 1999 októberétől 2000 februárjáig tartottak, ezután pedig a külső munkák következnek majd. A templom liturgikus terét Matl Péter munkácsi szobrászművész tervezte és készítette el. Az ünnepre Németh Imre OFM plébános atya szeretettel fogadta a híveket és az egyházi személyeket egyaránt.

Semjén Zsolt Kárpátalján

Március 21-e és 23-a között Kárpátaljára látogatott Dr. Semjén Zsolt egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár úr, aki találkozott a helyi történelmi egyházak vezetőivel és a kárpátaljai fiatalokkal. A Majnek Antal püspök úrnál tett látogatásán a helyettes államtitkárt Magyarország ungvári főkonzulja, Szakács Zoltán úr kísérte, valamint az Ungvári Állami Egyházügyi Hivatal vezetője. A beszélgetésen a magyar kormány egyházpolitikájáról volt szó, valamint Majnek püspök beszámolt a kárpátaljai római katolikus egyház helyzetéről.

HÍREK

Ráti táborok

A ráti keresztény kultúrtábort, amit az elmúlt években nagy sikerrel tudtunk megrendezni, az idén is megtartjuk. Ráton július 2-től (vasárnap du. 4-től) július 12-ig (de. 10 óráig) tart a táborozási időszak.

Amint a tavalyi résztvevők tudhatják, csak egy kifogás merült fel, hogy a tábor TÚL RÖVIDNEK TÚNT! Ezért idén egy hét helyett 11 napig leszünk együtt. Hozzájárulás fejenként és naponta 1 hr. Kérjük azokat, akik tehetik, hogy természetbeni hozzájárulással segítsenek!

Kérjük a jelentkezőket, táborozási szándékukat ÍRÁSBAN JELEZZÉK ELŐRE, JÚNIUS 24-IG, a következő címre: UKRAJNA 89433. RÁT – KERESZTÉNY KULTÚRTÁBOR. Korhátár: 14 évnél idősebbek.

Felszerelés: hálósák, személyes ruha, tisztálkodó-eszközök, füzetek, irón, énekeskönyv, zeneeszköz, jókedv és imádságos lélek.

A tábor programjának vezetői – mint tavaly is – a Pázmány Péter Katolikus Egyetem bölcsészeti karának színe-java.

Az ANGOL-NÉMET NYELVI TÁBOR július 16-a és 30-a között kerül megrendezésre. Mindenki számára előfeltétel a FELVÉTELI VIZSGA május 27-én, szombaton du. 3-tól 7 óráig és másnap, május 28-án vasárnap de. 10-től du. 1 óráig. Vezetői: Demény Tamás, Tomka Magdi és Rada Beáta. Felszerelés és hozzájárulás akként, mint a kultúrtáborban is.

Mindkét tábor, ismételten, teljesen keresztény szellemben, napi-renddel szervezzük, melynek válláserkölcsei értéke és lelki öröme magasabb és jobb, mint egy hittan-táboré. Bőven lesz alkalom a mindennapi szentmisén kívül, a lelki és fizikai felfrissülésre, játékokra, énekekre és a csoportos beszélgetésekre.

Bármilyen további kérdésre szívesen válaszolunk.

A VISZONTLÁTÁSRA!

Miklós atya

KULCS**Ábrahám megkísértése (1 Mózes 22) III.**

Vajjokra Avraham sém hammakom hahu Adonáj jire aser hajjom böhár Adonáj jerae. És elnevezte Ábrahám azt a helyet: az Örökkévaló lát. Ahogy ma mondják: Az Örökkévaló hegyén meg lehet látni. Más fordításban így hangzik: Az Örökkévaló gondoskodik. Ez található fordítás, mert bibliai nyelven a gondviselés – előrelátás. Providencia. De az előbbi fordításnak is van fontos mondanivalója, mert az Örökkévaló hegyén, a Kálvária hegyen valóban meg lehet látni Krisztust, az egészen eléggő szeretetáldozatot. És az is igaz, hogy az Örökkévaló a hegyen gondoskodik. Tudniillik, az emberiség megváltásáról. Vajjokra maleah Adonáj el Avraham sénith min hasamain. És szólt az Örökkévaló angyala Ábrahámhoz másodszer az égből. Se Ábrahámnak, se Izsáknak egyetlen szavát nem halljuk az áldozat bemutatása előtt, alatt és után. Viszont cselekszenek. Magától értetődő, hogy az áldozat bemutatását-ima kísérte, és az is joggal feltételezhető, hogy Izsák sem maradt passzív az áldozatnál, hanem, mint eddig a hegyen egy volt apjával, úgy ezután is. Előző alkalommal kétszer megismételte az Örökkévaló angyala Ábrahám nevét, majd, miután Ábrahám mondta: „Itt vagyok!”, 23 szót mond az Úr angyala. Összesen tehát 25 szóból áll az első beszéde. Persze ez a hegyen történt. Tudjuk, hogy még Beér-Sebában szólt Isten Ábrahámhoz, de akkor nem mondja a Szentírás, hogy az Örökkévaló angyala szólt. Akkor szólította fel az áldozatra, akkor indult el a próbatétel. De erről már beszéltünk. Ami a hegyen történt, annyira nagy változást hozott, hogy új kezdetnek mondhatjuk. Ezért számol így a Szentírás: „Az Örökkévaló angyala másodszer szólította Ábrahámot az égből.” Mielőtt útnak indultak volna, nincs szó arról, hogy az égből szólította volna Ábrahámot. Tehát az égből szónak hangsúlya van. Ábrahám égi ember lett azzal, hogy bebizonyította, féli az Istent, és kedvéért még a jövőjéről is lemondott volna. A Fiúisten, az Ige, a Bölcsesség, aki emberszerető a Szentírás szerint, most az égből Másodszer

is megszólítja, hívja Ábrahámot. Vajjomer élajú. És mondta neki: Ábrahám! Még Beér-Sebában csak egyszer mondta Isten: Ábrahám. Amikor már kinyújtotta a kezét és megragadta a kardot, hogy feláldozza a fiát, akkor kétszer szólt az Örökkévaló angyala: Ábrahám, Ábrahám! Most, amikor már szívében feláldozta Izsákot, és kezével feláldozta a kost fia helyett, csak egyszer szól az Örökkévaló angyala neki. Véleményem szerint a Szentháromság titkát tiszteli meg azzal, hogy először kétszer szól, aztán egyszer, összesen háromszor. Az első kettő a Fiút és a Lelket, az Atya két Karját illeti, a harmadik az Atyát. Vajjomer bi nisbati nüm Adonáj ki jaan aser azzita et haddavar haze És mondta: Önmagamra esküszöm, úgymond az Örökkévaló, mivelhogy megtetted ezt az ígét. Ki mondta? A Bölcsesség, az Örökkévaló angyala. Mit mondott? Önmagamra, vagy, pontosabban, önmagamra esküszöm. Az Újszövetségben olvasunk arról, hogy Istenre szokás esküdni, nálunk nagyobb Valakire. Ám Isten nem esküdhet Nála Nagyobbra, mert Isten fölött senki sem létezik. Azért esküszik Önmagára. A Szentírásban össze van kötve a két szó: úgymond az Örökkévaló nüm Adonáj. Ez a nüm 50-1-40 többet jelent, mint mondani. Ez csak Isten kijelentésére, isteni szózatra vonatkozik. Tehát a legkomolyabb isteni beszéd. Mivelhogy megtetted. De hát Ábrahám nem tette meg azt, amire Isten felszólította. Nem áldozta fel valószínűleg a fiát, mert amikor a kezét kinyújtotta és az áldozati kést megmarkolta, hogy levágja a fiát, az égi hang megakadályozta. Mégis azt mondja az isteni ünnepélyes szó, hogy megtetted. Tehát az Örökkévaló elfogadta Ábrahám áldozatát, amint azt a szentmisében a pap imádkozza: „Fogadd el, amint elfogadtad... ősatyáknak, Ábrahámnak áldozatát (Római kánon).” Értelem szerint: megtetted ezt a dolgot. De a héber szó pontosan ígét, szót jelent. Tehát nemcsak a velünk történt események ígék, szavak, hanem az is szó, amit mi teszünk. Völo haszahta et binha et jöhídeha 6-30-1 8-300-20-400 1-400-2-50-20 1-400 10-

8-10-4-20 És nem vontad meg tőlem fiadat, az egyetlenedet. A haszah 8-300-20 ige annyit jelent, mint visszatartani, sajnálni, megspórolni, megkímélni. A Jeruzsálem felé tartó Üdvözítő hangsúlyozza, hogy aki nem mond le mindenről, nem lehet az Ő tanítványa. Ábrahám ősatya már Krisztus születése előtt Jézus tanítványa lett teljes odaadásával. Már szó esett róla, hogy Ábrahám előképe a mennyei Atyának, aki Egyszülött Fiát nem kémélte, hanem odaadta értünk engesztelő áldozatul, hogy megmentsen bennünket az örök kárhózzattól. Ő valóban nem sajnálta tőlünk a Fiát, az Ő Egyetlenét. Az Újszövetségben olvashatjuk Keresztelő János apjának, Zakariás papnak az énekét, aki hálásan emlékezik meg az ősatyáknak tett és esküvel megerősített ígéretekről, amelyeket az Örökkévaló teljesített. Ugyan most mit ígér esküvel megerősítve az Örökkévaló? Ki varéh avarehöha vöharba arbe et zaröaha köhövé hassamaim vöahol aser al szöfat hajjam vörijas zaröah ét saar ojavjú vöhitbaröhü vözaröah kol göjé haarec ékev aser samata bökoli. 6-10 2-200-20 1-2-2-00-20-20 6-5-200-2-5 1-200-2-5 1-4000 7-200-70-20 20-20-6-20-2-10 5-300-40-10-40 6-20-8-6-30 1-300-200 70-30 300-80-400 5-10-40 6-10-200-300 7-200-70-20 1-400 300-70-200 1-10-2-10-6 6-5-400-2-200-20-6 2-7-200-70-20 20-30 3-6-10-10 5-1-200-90 70-10-2 1-300-200-300-40-70-400 2-100-30-10. Hogy áldván meg foglak áldani tégedet, és megsokasítván meg fogom sokasítani ivadékodat, mint az ég csillagait, és mint a homokszemet, amely a tenger partján van, és ivadékok fogja örökölni ellenségei kapuját. Tehát esküvel megerősítve ígér áldást Ábrahámnak, termékenységet utódjának és győzelmet ellenségén. Megkérdezhetnénk, ugyan miért ígéri meg az Örökkévaló Ábrahámnak az áldást, mikor ezt már előzőleg nem is egyszer megígérte? Ugyanígy azt is megígérte már, hogy megsokasítja, akár az ég csillagait. Csak az a többlet, hogy utódja öröklí majd ellensége kapuját. Ez a kifejezés előfordul akkor, amikor az Úr Jézus Péternek megadja a kul-

csok hatalmát. Akkor ugyanis azt a képet alkalmazza, hogy az Egyházon a pokol kapui nem vesznek erőt. Ha az ismétlésre a választ keressük, akkor nem szabad földiesen gondolkodnunk. Gondoljunk csak arra, hogy mi magunk is hányszor kapunk áldást a szentmise végén. És sok más alkalommal. Mondhatni, áldásból sohasem elég. Ha tovább olvassuk a Szentírást, akkor Mózes történetében találkozunk egy jelenettel, amikor Mózes az Ígéret földjén közli Isten népével: „Annyian vagytok, mint az égen a csillagok.” A sokaságot nemcsak a csillagsereggel, hanem a tengerpart megszámlálhatatlan homokszemével is ábrázolja. Az ég csillagai a Bibliában Isten fiait jelentik. Az angyalokat, de a Krisztus-hívőket is, mert Szent Pál apostol a filippieknek azt írja, hogy a világban úgy ragyognak, mint a csillagok, mert fényességük szemben áll a körülöttük levő pogány világ bűnös sötétségével. A megszámlálhatatlan égi csillag jelentheti a zsidó népet, a megszámlálhatatlan homokszem pedig az általuk megtérített pogány népeket. Végső soron azonban Ábrahám legigazibb ivadéka, Jézus Krisztusra vonatkozik a termékenység, az áldás és az ellenségen aratandó győzelem, hiszen erre utal Szent Máté evangéliumának első sora: Jézus Krisztusnak, Ábrahám fiának, Dávid fiának születési könyve. Zakariás éneke, de a Boldogságos Szűzanyának dicsőítő éneke, a Magnifikát is az Ábrahámnak tett ígéretek teljesedéséről szól, a Messiásról, akiben beteljesültek az ígéretek. De tovább folytatódik az áldás: „S majd áldják magukat magzatoddal mind a föld népei, azért mert hallgattál hangomra.” Eddig azt az ígéretet kapta Ábrahám, hogy őbenne nyer áldást a föld minden nemzetsége. Most pedig ivadékaról, utódjáról van szó: megsokasodik, mint az ég csillagai és a tengerpart homokszemei, és legyőzi ellenségeit. Nemcsak Ábrahám lesz áldás, hanem ivadéka is. Az az ígéret, ami az Édenkertben elhangzott, hogy az asszony és ivadéka legyőzi a kígyót és annak ivadékát, most közelebb kerül hozzánk. Az asszony Szűz Mária, de az Egyház is, amelynek Mária a típusa és legkiválóbb tagja, de Úrnője és édesanyja is. Az ivadék a Messiás, az Úr Jézus. De ivadék a Szűzanya is, mert Ábrahám leánya, és ivadék az

Egyház is, mert egyrészt a tagjai azok a hívők, akik testileg Ábrahám leszármazottai. Hasonlóan azokhoz, akik valamelyik lelki atyának lelki gyermekei. Ide kívánczik az Üdvözítő felszólítása: „Ne hívassátok magatokat atyának, mert egy a ti Atyátok, a mennyei.” Ám Szent Pál, akiben Krisztus élt, azt írja a korintusiaknak: „Ha tízezer tanítótok volna is, atyátok csak egy van, mert Krisztusban én adtam nektek életet.” Mi is Ábrahám ivadéka vagyunk a hit alapján. Az igazi győzelem a világ fejedelme elleni harcban valósul meg. Az állandó küzdelem a bűnnel szemben győzelmet ígér, és az utolsó ellenség, a halál is vereséget szenved Krisztusban. Figyeljük meg, hogy mindez a sok ígéret annak a jutalma, hogy Ábrahám hallgatott az Örökkévaló szavára. Ádám büntetése az volt, hogy a feleségére hallgatott, és nem Isten szavára. Az engedelmség a hallás szóval van összefüggésben. Ebben is előkép Ábrahám. Mert Jézus Krisztus engedelmségével váltott meg bennünket, amint írva van a filippiekhez írt levélben: „Testvérek, ugyanazt az érzést tápláljátok magatokban, amely Jézus Krisztusban volt, aki ...engedelmessé volt a haláláig, mégpedig a kereszthaláláig.” Ezután így folytatódik Ábrahám története: 6-10-300-2 1-2-200-5-40 1-30 50-70200-10-6 Vajjasav Avraham el nőaraju És visszatért Ábrahám legényeihez. Boldog lehetett Ábrahám, mert úgy történt, amint hitte, és amint a hitét megvallotta a szolgálknak, amikor elindult az áldozatra. Mert akkor azt mondta: „Maradjatok itt, amíg mi visszatérünk.” Amint a Boldogságos Szűzet megdicséri nénje, Erzsébet: „Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked...”, ugyanúgy Ábrahám is boldog, mert hitte, hogy beteljesedik mindaz, amit előzőleg az Úr mondott neki, és nem félt feláldozni az Ígéret fiát, mert hitte, hogy Isten gondoskodása szerint, a feláldozás ellenére, nagy nemzet származik Izsáktól. Ábrahám hallgat a legények előtt az eseményről, hiszen nem szabad a gyöngyöt a sertéseknek adni, vagyis ezt az isteni titkot nem szabad elbeszélni. Lehet azonban, hogy a csendes boldogság sugározhatott Ábrahám és Izsák arcán. 6-10-100-40-6 vajjakumu És fölkeltek. Most megint részletez a

Szentírás. Mondhatná, hogy visszatértek. Az a kifejezés, hogy fölkeltek, nemcsak testmozdulatot jelent, hanem feltámadást is. Ábrahám és Izsák nagyon megváltoztak. Más emberekké lettek. A Szűzanyáról is azt olvassuk, hogy az angyali üdvözlés után felkelt és a hegyekbe sietett. A görög eredeti szövegben, Szent Lukács szerint: ANACTACA MARIA. Az anasztázia szó feltámadást jelent. Máriának az angyali üdvözlés nemcsak karácsonyt, hanem húsvétot, sőt pünkösdöt is jelentett. Ábrahám és Izsák szintén ilyen élménnyel teltek el. Magukkal ragadták a kísérőket is. Hiszen közösséget alkottak. Ábrahám nem akárkiket vitt magával. Fontosabb azonban a következő kijelentés: 6-10-30-20-6 10-8-4-6 1-30 2-1-200 300-2-70 Vajjélhu jahda el bér sava És mentek együtt Beér-Sebába. Az még világos, hogy Ábrahám és Izsák együtt mentek, és ez azt is jelenti, amint már előzőleg láttuk, hogy egyetértettek, de feltehetjük a kérdést, miért említi megint a Szentírás azt, hogy együtt mentek, amikor már a legények is velük tartottak? Bizonyára azért, mert ha nem is avatta be a legényeket Ábrahám és Izsák a titokba, de annyira együtt gondolkodott Ábrahám kiválasztott csapata a családfővel, hogy láthatatlanul is jóváhagyták a történeteket. Amikor a Szent Szűz igent mondott Gábor angyal szavaira, akkor előre beleegyezett mindabba, ami a Messiás szülőanyjára várt. Beér kutat jelent. Beér-Seba pedig az eskü kútja. 6-10-300-2 1-2-200-5-40 2-2-1-200 3-00 Vajjésev Avraham Bivér Sava És Ábrahám Beér-Sebában lakott. A 22. fejezet még tovább folytatódik, ám a történetnek vége van. A 22. fejezet hátralévő 5 verse már egy következő eseményről szól. Ez is bizonyítja, hogy a Bibliának a jelenlegi, fejezetekre és versekre való beosztása nem megfelelő. Más helyeken is kettészeli a fejezet beosztása az eseményeket. Krisztus születése után a XIII. században készült a fejezetekre, majd a XVI. században a versekre való osztás. A héber Szentírás heti szakaszokra van beosztva. És ez szerencsésebb. De hadd fejezzem be ezzel a mondattal Izsák feláldozásának magyarázatát. Nem teljes a munka, de a kedves olvasó számára biztosan ad valami lelki táplálékot.

Ismét találkoztunk!

2000. április 1-én ismét összegyűltek a felső-tiszavidéki hittanos fiatalok a már hagyományos lelkinapra. Ötödik alkalommal találkozott a viski, huszti, técsői, busztyaházi és a kerekhegyi ukrán és magyar ifjúság, hogy a jubileumi nagybőjtben együtt készülhessenek a húsvét megünneplésére. Jó érzés volt látni a már régen ismert arcokat, de még nagyobb öröm volt újakkal találkozni. Évről-évre nő a résztvevők száma. Most összesen kétszázötven voltunk. A 10-14 éveseket a técsői plébánia fogadta. A 88 tizenöt évnél idősebb fiatalnak a viski plébánia adott helyet.

A nap elmélkedéssel kezdődött, amelyet fr. Hidász Ferenc atya tartott Visken és Técsőn, orosz és magyar nyelven. Közben Urbán atya is segítségünkre sietett, és várt minket a gyóntatószékben. A közbenjáró ima volt az elmélkedés témája, mely igen időszerűnek bizonyult. Mit jelent, hogy valaki valakiért vagy valakikért közbenjár? Honnét tudjuk, hogy szükségünk van közbenjárókra? Kell-e közbejárunk egymásért, a világért? És ha igen, ki adott rá példát? Ebből kiindulva vizsgáltuk a Szentírást, "mert a múlt nélkül nem élhetünk ma, és nem léphetünk a jövőbe." Így hát az Ószövetséggel kezdtük az elmélkedést. Először Ábrahámot, mint Szodoma közbenjáróját, aztán Mózeset, mint a pusztai vándorlás ideje alatti közbenjárót vizsgáltuk. Folytattuk Izajásnak "A szenvedő szolga" című énekével, aki megjövendölte igazi közbenjárónkat – Jézust. Isten elfogadta Ábrahámotól és Mózesától a közbenjárást. Tovább lapoztunk az Újszövetségbe, és ott állt előttünk Jézus. Az a Jézus, aki elfogadta a kafarnaumi százados közbenjárását szolgáljáért, a pogány asszony közbenjárását gyermekéért – holott először mintha elutasította volna, de a további közbenjárás meghallgatásra talált nála. Aztán eljutottunk a kánaai menyegzőig, ahol Szűz Máriát, mint Fiánál legnagyobb szószólónkat szemléltük. Jézus azonban nem csak elfogadja a közbenjáró imát, de nekünk példát adva, Ő is közbenjár. Mielőtt elkezdődött volna a szenvedése, imádkozott tanítványaiért: "Értük könyörgök... Én már nem vagyok a világban, de ők a világban vannak... Nem azt kérem, hogy vedd el őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól." Ezután az Egyházért, értünk is imádkozott: "De nem csak értük könyörgök, hanem azokért is, akik szavukra hinni fognak bennem." (Jn 17) Mindezt végigelmélkedve eljutottunk az Egyházig. Az Egyház Jézustól kapta a hatalmat és a megbízást, hogy közbenjáró legyen: "Menjete el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek." (Mk 16,15) Ezt követően a nagypénteki szertartásban szereplő 10 könyörgésről elmélkedtünk:

- I. Az Anyaszentegyházért.
- II. A pápáért.
- III. A papságért és a hívekért.

IV. A keresztelendőkért.

V. A keresztények egységéért.

VI. A zsidókért.

VII. Azokért, akik nem hisznek Krisztusban.

VIII. Azokért, akik nem hisznek Istenben.

IX. A világi vezetőkért.

X. A szenvedőkért.

Az Egyház a hívek könyörgésében mindig imádkozik, de ezen a napon különösen könyörög mindenkiért. Befejezésül Ferenc atya beszélt II. János Pál pápa szentföldi zarándoklatáról és bocsánatkéréséről. A kiscsoportos beszélgetések során kiderült, hogy a fiatalokat iger csak megérintették a kérdések, és elgondolkodtató volt az elmélkedés. Sokan nem is gondolták volna, hogy a közbenjáró imának ekkora szerepe és súlya van. Elhatároztuk, hogy ezek után más lelkülettel és más hozzáállással fogunk imádkozni egymásért és a világért. Együnk megjegyezte, hogy mielőtt elkezdenénk a közbenjáró imáinkat, fontos szerepe van a megbocsátásnak, a kiengesztelődésnek. Igaza van, mert csak tiszta szívvel, Istennel kiengesztelődve, Jézus szeretetét kérve tudunk igazán imádkozni. Ezek után következett a közös ebéd. Nagyon örültünk, hogy több napi esőzés után kisütött a nap, és így a szabadban tudtunk ebédelni. Ebéd utáni programunk keményebb volt. Elindultunk egy hegyhez, amely Visk határában áll. Ott kezdtük el a keresztutat, lassan haladva a hegy csúcsa felé. Az elmélkedéseket, melyeket a résztvevők maguk írtak, felváltva olvasták a csoportok, és minden állomásnál – Jézus szenvedéséről elmélkedve – közbenjáró imáik meghallgatását kérték. Könyörögtek a betegekért, az éhezőkért, a tévelygőkért, a fiatalokért, akik nem tudják legyőzni káros szenvedélyeiket, a börtönben lévőkéért, a szülőkért, a megrögzött bűnösökért, a gyermekeiket elveszített édesanyákért és a szüleiket elveszített gyerekekért. A keresztút után lassan visszaindultunk, és a délelőtti énekpróbát folytatva az Éneklő Egyház énekeskönyv segítségével készültünk a szentmisére. Prédikáció közben Ferenc atya beszélt a Fatimai Szűzanyáról, aki három kisgyermeknek jelent meg – ezzel rámutatott arra, hogy mekkora szükség van a gyermekek és fiatalok imáira. Miután hálát adtunk Istennek a közösen eltöltött szép napért, a fiatalok megköszönték plébánosuknak, hogy minden nehézség ellenére újra és újra összegyűjti őket, hogy ezáltal is közelebb kerülhessenek ahhoz, aki életét adta értük – Jézushoz. Mise után már ott álltak a buszok, jelezve, hogy ideje búcsút vennünk. Bár nem volt könnyű, vigasztalt az a tudat, hogy ismét találkoztunk, mert ezeket a lelkinapokat folytatni kell! Remélem, hogy ez a kis beszámoló segít olvasóinknak, hogy ráérezzenek a közbenjáró ima fontosságára. Jézus tőlünk is elfogadja a közbenjárását!

Mizun Angéla

Csak egy kis kirándulás...

A reggel mindenkire egyformán virrad, tudjuk és tapasztaljuk. Ezen a hajnalon azonban ez mégsem történt így. Ugyanis április elsejére virradtunk.

Az aknaszlatinai sóbányába indulunk kirándulni, egy autóbusznyi csapat, hittanosok, kollégisták, tanárok és még sokan mások. Már az indulás percei is emlékeztetések voltak. Az autóbusz ugyanis nem akart elindulni. Küszködött, köhögött, morgott és morgott, de elindulni nem volt hajlandó a legerélyesebb felszólítások ellenére sem. Mit lehet ilyenkor tenni? Hát megtoljuk azt a néhány tonnás buszt... Persze utóbb lehullt a fátyol és kiderült, hogy igencsak április elseje van. Sebaj.

Némi viszontagság, néhány elsejei vicc áldozata árán végül is eljutotunk Aknaszlatinára. A bányaszanatórium megtekintése kisebb kavargás után végül is lehetővé vált, csak

A kirándulók csoportja a huszti várromnál

délelőtről át kellett helyeznünk délutánra, a délutáni programot dél-előttre, egy-két időpontot tolni és húzni, néhány személyt megkeresni, illetve elkerülni. De sikerült. Meg-

tekintettük még a sómúzeumot, egy kicsit a várost és nagyon a szakadékot.

Egyébként nagy élmény volt a sanatórium. A sószemcsékkel dús levegő belélegzése először furcsa volt és szokatlan, néhányunknak kicsit még a szeme is megfájdult, de erre valahogy nem is vetettünk ügyet akkor, mert figyelmünket lefoglalta a barlangszerű helyiség. Kicsit a katakombákra hasonlított, csak itt minden sóból volt. És voltak ott férfiak és nők, idősebbek és gyerekek is. Csak álltunk, mint a sóbálvány...

Hazafelé még mindig virgonc kedvünk volt, ezért meglátogattuk még a huszti vár romjait. Csúsztunk és másztunk, hóban, sárban és jókedvben. Még itt is április elseje volt, és ezt sokakkal éreztették is. Aztán hazaindultunk, ami, ha kisebb körúttal is, de sikerült. A nap vége felé már fáradtak voltunk és álmosak, nem volt akkora a lelkesedésünk, mint reggel, de élményekben gazdagon, valami kellemes zsidbadsággal a tagjainkban értünk haza.

...És senkit sem bántott, hogy nem fogadtuk meg az ősi tanácsot: „Hegyget alulról, bányát felülről, kocsmát kívülről.”

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATAL!

Az általános iskola 9. osztályának befejezése után lehetőség van arra, hogy új intézményben folytasd tanulmányaidat. Ha majd egyetemre, főiskolára szeretnél jelentkezni, célszerű olyan iskolát keresni, ahol komolyan készülhetsz az érettségi és a felvételi vizsgára. Munkácson szeptembertől ismét indítunk egy katolikus osztályt, amely katolikus szellemű nevelést ad, és ahol a tanárok mindent megtesznek, hogy a diákok a lehető legalaposabb tudást szerezzék meg.

A katolikus osztályok a munkácsi II. Rákóczi Ferenc Középiskola keretén belül működnek, a tanulók a 10. és a 11. osztályt végezhetik itt el. A katolikus tagozat diákjai emelt óraszámban tanulják a matematikát, az idegen nyelvet és az informatikát. Januártól számítógépes terem működik az iskolában az Egyházmegyei Karitás jóvoltából, ahol a legmodernebb gépeken sajátíthatják el a diákok a számítógépes ismereteket.

A jelentkező diákoknak három tárgyból kell felvételi vizsgát tenniük: matematikából, magyar nyelvből (tollbamondás), és hittanból.

Ha van kedved egyházi osztályban tanulni – ahol heti egy alkalommal diákmisén vehetsz részt társaiddal, megünnepelheted az egyházi év ünnepeit és keresztény környezetben élhetsz és tanulhatsz –, akkor szeretettel várunk a 2000. szeptember 1-én induló új évfolyamunkon.

Jelentkezni a munkácsi püspöki hivatal irodájában lehet (Munkács, Béke u. 15., tel.: (8-231)-54670) 2000. május 1-ig. A felvételi vizsgákról majd később értesítjük a jelentkezőket.

Kérj ajánlást a plébánosodtól!

SZERETTEL VÁRUNK!

Neo

Farsangi ünnepség, avagy kő kövön nem marad!

Tudom, hogy nehéz lesz hűen visszaadni mindazt a vidámságot, humort, ami azon a napon beragyogta az arcokat és szíveket. Néhány hét távlatából már kicsit fakóbbnak tűnnek a színek, kevésbé csiklandozza a nevetés az arcokat, de a farsangi ünnepség lezajlott, a történeteket nem lehet meghamisítani. Volt. És lesz...

Elmesélem.

2000. március 4-én Munkácson, a magyar iskola tornatermében megrendezésre került a soros, 2000. évi farsangi ünnepség. A szervezők részéről persze lázas tevékenység előzte ezt meg. Kurtyák Mónika és Mikulyák László már hetekkel, sőt hónapokkal korábban elkezdték a szervezést. Vetélkedőket találtak ki, táncokat, dalokat, jelmezeket...

Az ünnepséget három fő részre osztották föl, korosztályoknak megfelelően. A délelőtti órákban volt a kicsik, az első 4 osztály műsora. Lacus fergeteges jókedvvel vezette be az ünnepet Piri néninek öltözve, aki Afrikából érkezett. A gyerekek persze jöttek és jöttek, újra és újra megújuló, hömpölygő folyamként, a legkülönfélébb jelmezekbe öltözve. Voltak király- és cigánylányok, menyasszonyok, Zorrók és Batmanek, rőzsehordó anyóka, Micky egér stb. Táncoltak, énekeltek, s akkora volt a kavarodás, hogy egy kívülálló számára kész káosznak tűnhetett volna az egész. A vetélkedők, a versenyszámok pedig minden képzeletet felülmúltak. Zsinórra akasztott lekváros kenyeret ettek, lufit vittek ketten, a hasukkal tartva azt, égő gyertyával akadályt kerültek meg... A nyertes csapatok között nyereményeket osztottak szét. És ezen a farsangon mindenki nyert.

A második rész 14 órakor vette kezdetét, amikor is az ötödik-nyolcadik osztály számára állt a bál késő dél-

utánig. Bizonyos tekintetben a program hasonló volt a délelőttihez, persze, némi eltéréssel. Ami a jelmezeket illeti, hát fantáziában itt sem volt hiány.

Szólt a zene, volt tánc és móka, patakozott a jókedv, és kacagott a könny.

A nagyok, a 9-11. osztály számára az esti órákban került megrendezésre a farsangi ünnepség, amelyen részt vettek mindkét kollégium – a fiú- és a lánykollégium – növendékei is. Voltak közöttük FBI-ügynökök, csövesnek öltözött figurák, papok, cigánylányok, sőt boszorkányok is. Így tanúi lehettünk egy boszorkányesküvőnek is. A táncok nagymesterei ezúttal is bálkirályi babérokra törekedtek. És sikerült nekik. A különböző stílusú, ritmusú táncokban három pár is nagyot alkotott. Egyébként kollégista srácaink fantasztikus beleéléssel adták elő színdarabjukat, egy rövidke, de annál izgalmasabb epizódot a kollégium életéből, ami javarészt, persze, a fantázia szüleménye volt, de az igazság magvaival. Ebben a tekintetben a többiek sem maradtak adósok. Előadásra került A kis hattyúk tánca is, mégpedig kispapjelöltjeink produkciójaként. Ami a legfontosabb az egészben, hogy mindnyájan jól éreztük magunkat. De, sajnos, a „Vég tragédiája” sem váratott magára, hisz tudjuk, hogy minden jó befejeződik egyszer. Így a mókázásnak is vége szakadt, és mára már ez az ünnep ájultan hever, csak az emléke csillan néha elő az elmúlt események homálya mögül.

De szomorkodnunk nem kell emiatt, hiszen lesz még újabb év, újabb farsang és újabb tréfa...

Neo

Elmélkedés

– Miatyánk, aki a Mennyekben vagy...

– Igen?

– Ne szakíts félbe, Uram, imádkozom!

– De te megszólítottál.

– Én – Téged? Oh, nem, tulajdonképpen ... mi ezt így imádkozzuk: Miatyánk, aki a Mennyekben vagy...

– Igen, már megint. Megszólítottál, hogy beszéljess velem? Tehát ől van szó?

– Szenteltesék meg a Te neved...

– Komolyan gondolod?

– Mit kell komolyan gondolnom?

– Hogy valóban meg akarod-e szentelni a nevemet. Mit jelent ez?

– Azt jelenti... azt jelenti... hát Istenem, nem tudom mit jelent. Honnan kéne tudnom!

– Azt jelenti, hogy te engem tisztelni akarsz, hogy egyedül állóan fontos vagyok neked, hogy számodra értékes a nevem.

– Aha. Hm. Igen, így van. Értem. ... Jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod, amint a Mennyben, úgy a Földön is...

– Teszel érte valamit?

– Hogy legyen meg a Te akaratod? Természetesen! Rendszeresen eljárók a szentmisére, fizetem az egyházi adót és adományt adok a missziók javára.

– Többet akarok: Hogy az életed rendbe jöjjön, hogy a rossz szokásaid, amikkel mások idegeire mész, eltűnjenek: hogy megtanulj másokra figyelni, és másokért gondolkodni: hogy mindenki segítségére legyél...

– Miért pont nekem mondod ezt?

Mit gondolsz, hány álszent ül a templomban. Nézd meg azokat.

– Bocsáss meg, azt gondoltam, azért imádkozol, hogy jöjjön el az én országom, és legyen meg az én akaratom. Csak ha te is azt akarod amit én, akkor lehetsz a követem.

– Ez már világos. Imádkozhatok tovább? Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma...

– Túlsúlyos vagy, ember! A kérésed kötelezettséget takar, tenni valamit azért, hogy a világon éhezők milliók megkapják a mindennapi kenyerüket.

– És bocsásd meg a mi bűneinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

– És János?

– Ne gyere már te is vele! Tudod, hogy nyilvánosan lejárát, hogy minden alkalommal olyan arrogánsan viselkedik, hogy már dühös leszek, mielőtt egy leereszkedő megjegyzést tesz. És ezt tudja is! Nem vesz komolyan, az idegeimen táncol, ez az alak...

– Tudom, tudom. És az imád?

– Nem úgy gondoltam.

– Legalább őszinte vagy. Jó neked ilyen sok keserűséggel és elutasítással élni?

– Beteggé tesz.

– Én meg akarlak gyógyítani. Bocsáss meg Jánosnak, és én megbocsátok neked. Akkor az arrogancia és gyűlölet János bűne és nem a tied. Talán vesztesz némi pénzt, de ez békét hoz a szívedbe.

– Hm. Nem tudom, hogy le tudom-e győzni magam...

– Segítek neked.

– És ne vigy minket a kísértésbe...

– Semmit sem teszek szívesebben, mint ezt. Kerüld azokat az embereket és szituációkat, amiktől kísértésbe esel.

– Hogy gondolod?

– Ismered a gyenge pontjaidat: barátságталanság, anyagiasság, szexualitás, agresszió, neveltetés. Ne adj a kísértőnek lehetőséget.

– Azt hiszem, ez volt a legnehezebb Miatyánk, amit valaha imádkoztam. De most először volt valami köze az életemhez.

– Szép, haladunk előre. Imádkozd nyugodtan végig.

– Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké.

– Tudod, mi az, amit nagyszerűnek találok? Ha az emberek, mint te, elkezdnek engem komolyan venni, valóban imádni, engem követni azért, hogy az én akaratomat tegyék. Ha észreveszik, hogy az én országom eljöveteleért végzett munkálkodásuk végül is boldoggá teszi őket.

– Ámen.

Ki mennyit ad?

Egy indiai mese mondja:

Nagy volt a város izgalma, mert a herceg ment rajta keresztül. Az utakon sort állt a lakosság. Az egyik sarkon egy koldus a tömeg elé tolva kalapját – amikor a herceg arra jött – felkiáltott:

– Nézd, itt az én kalapom! Adj nekem valamit!

A herceg így válaszolt a koldusnak:

– Te adj nekem valamit!

A koldus abban a hitben, hogy a herceg nem értette meg őt, még hangosabban kiáltott:

– Nézd, itt az én kalapom! Adj nekem valamit!

A herceg azonban ismét kinyitva kezét, a koldustól kért.

A koldus ekkor dühösen és csalódottan belemarkolt a tarisznyájába és egy marék rizst szórt a kinyújtott kézbe. Ekkor beletekintve kalapjába, ott ugyanakkora darab aranyat talált, mint amennyi rizst a hercegnek adott.

– Ó, én bolond! – kiáltott fel a koldus – Miért nem adtam neki az egész!

Így vagyunk az étellel is. Aki a legtöbbet adja, az kapja a legtöbbet, néha még többet, mint amennyit gondol és remél az ember.

Vendégszereplés Budapesten

A Munkácsi ifjúsági kórus – a Wekerle-telepi Szent József kórus meghívásának eleget téve – Budapesten vendégszerepelt. A meghívás a március 19-én megrendezett III. Kórustalálkozóra szólt.

Kórusunkról dióhéjban annyit írhatunk, hogy 1996 karácsonyán alakult meg. Szervezői Csehi Mária és Szvirida János (utóbbi egyben karvezetőnk, aki sok figyelmet és időt szentel nekünk; köszönet neki érte). Repertoárunkban elsősorban egyházi énekek, művek szerepelnek, de szívesen éneklünk világi darabot is a megfelelő rendezvényeken. Rendszeresen éneklünk a vasárnapi és ünnepi szentmisén, templombúcsúk alkalmával, részt vettünk az I. Kárpátaljai Római Katolikus Egyházi Találkozón is. Egyik fő törekvésünk, hogy ne csak kórus legyünk, hanem igazi közösséggé váljunk.

Március 18-án, reggel 5 órakor keltünk útra. Gépkocsivezetőink – Magyar János és Margitics Erik – ügyességének köszönhetően már a déli órákban Budapest határába értünk. Itt már várt ránk a kórustalálkozó szervezője, Bartos Győző. A

A hangversenyen

A munkácsi csapat a vendéglátókkal.

főváros épületei, utcái, emlékművei lenyűgözően hatottak ránk. A Wekerle-telepi Szent József-templomnál találkoztunk vendéglátóinkkal – a Szt. József kórus tagjaival, akik rövid ismerkedés után otthonukba invitáltak bennünket. Elmondták, mennyire örülnek, hogy végre sikerült eljutnunk hozzájuk (tudniillik, az első két rendezvényre nem volt módunk elmenni). Házigazdáink mindent megtettek annak érdekében, hogy jól érezzük magunkat:

finom ebéd várt ránk, amit városnézés követett. Jártunk a Várban, a Mátyás-templomban, a Hősök téren, Vajdahunyad várában és Európa 2. legnagyobb bevásárlóközpontjában – a Westend City Centerben. Este, a nagy kirándulás után a közösségi házban „virslievés”-t rendeztek számunkra. Itt kellemes meglepetés ért minket: megérkezett egyik kórustagunk, akinek előző nap még nem volt meg az útlevele, ezért nem számítottunk arra, hogy részt vesz a találkozón. Nagy örömet szerzett nekünk. A késő esti órákban megérkező 3 kórustagunk hozta a hírt, hogy egyik énekesünknek kisfia született. Kissé fáradtan ugyan, de jó hangulatban próbáltuk ki a Szt. József-templom akusztikáját. Vacsora után vendéglátóink a Corvin moziba hívtak meg bennünket.

Másnap a reggeli misén (10 órakor), amit a Kossuth rádió is közvetített, együtt énekeltünk a helyi kórossal. Délután 4 órakor került sor az ünnepi hangversenyre. A Wekerle-telepi kórus karnagya, Kaposi Gergely (aki többek között az Állami Operaház karnagya) bevezető beszédet mondott. Ezután a megjelent kórusok közösen –

Szvirida János vezényletével – elénekelték a *Dona nobis pacem* kánon.

A készülődés izgalommal teli volt. Miután összeszedtük magunkat és kiálltunk a színpadra, megszűnt körülöttünk a világ, és figyelmünk csak Isten dicséretére irányult. A produkciónkat követő vastapsból ítélve nem hoztunk szégyent szűkebb pátriánkra. Már helyet foglaltunk, de még akkor is zúgott a taps. Éreztük, hogy ez nemcsak nekünk szól, hanem az otthoniaknak is. A meghatottságtól könnyek szöktek a szemünkbe. Bevezésként Kaposi Gergely karnagy úr vezényletével közösen énekeltük a Tengernek fényes csillagát.

A találkozó után a házigazdák agapéra hívták a jelenlévőket, ahol alkalom nyílt az ismerkedésre, tapasztalatcserére, sőt meghívást kaptunk egy következő találkozóra is.

Végül már csak a házigazdák és mi maradtunk. Eljött a búcsú perce. Hálánk jeléül a szíves vendéglátásért elénekeltük az Ároni áldást. Vendéglátóink válaszul Bárdos L. egyik dalával kedveskedtek, melynek kot-tájával meg is ajándékoztak minket.

Kórusunk a Szent László-templom előtt.

A két nap eseményei, emléke egy életre megmaradtak bennünk. Hála-sak vagyunk az Úrnak, amiért csen-gő énekhanggal áldott meg minket, mert ennek köszönhetően csodálatos élményekben részesülhettünk.

Budapesti utunkat készségesen támogatta Majnek Antal püspök, valamint Mészáros Domonkos ak-

naszlatinai és Papp Tihamér nagy-szülősi lelkiatyák, akik egy-egy mikrobuszt bocsátottak rendelkezésünkre. Hála és köszönet nekik érte.

*A Munkácsi ifjúsági kórus tagjai
Munkács, 2000. március 22.*

Nyílt levél munkácsi barátainkhoz

Kedves munkácsi barátaink!

Szeretném újból megköszönni Wekerle-telepi látogatásokat! Nagy élmény volt veletek találkozni, beszélgetni és különösen gyönyörű énekléseket hallgatni.

Abogy hallgattalak benneteket, a magyar egyházzene hőskorára gondoltam, a 60-as – 70-es évekre, mikor templomi énekkarba járni Magyarországon több volt, mint csupán énekelni. Az elnyomott Egyháztól ezt az egyet nem vették el, így az énekkar lett minden keresztény közösségi tevékenység gyűjtőpontja. A kórus kirándulni jár, lelkigyakorlatot szervezett, karitatív munkát végzett, tettek mindent, amit másként legalisan nem lehetett. És ennek egyenes következményeként erősen lelkesedtek a kórusért, buzgón szolgáltak a szentmiséken, és jeles napokon olyan műveket mutattak be, mint Bach passiói, Liszt nagyobb oratórikus alkotásai stb.

És aztán arra is gondoltam, hogy a sors miközben ad, el is vesz. Mert hiába növekedett Magyarországon az életszínvonal, hiába kaptunk egy nagy szeletet a globalizáció tortájából, a McDonalds-et, a bevásár-

lóközpontokat, a multiplex-mozikat, ezt a lelkesedésünket elveszítettük.

Ezért esett olyan jól hallgatni gyönyörű dallamformálásokat, Kodály Stabat Materének magas fokon átélt előadását, a gregorián *Ava verum* nyugodt áhítatát, és látni azt az átszellemültséget, ahogy énekeltek. Neked pedig, János szívből gratulálok, mert ekkorra hivatástudattal, szigorú lelkesedéssel megáldott karvezetőt, mint amilyennek Téged megismertelek, csak a nagy öregek között láttam eddig. Szerencsés véletlen, hogy a kórustalálkozó napján, melyre eredetileg meghívtunk benneteket, a Magyar Rádió épp a mi templomunkból közvetítette a szentmisét, így azon is közreműködhetetek, mindenki öröme.

A Szent József Kórustalálkozón is – bátran mondbatom – a legkiemeltebb esemény a Ti szereplésetek volt, az „ellenséges” kórusok vezetői a hangversenyt követő agapén mind nagy elismeréssel beszéltek énekléseitekről.

Kedves János, kedves énekkar, remélem, első találkozásunkat további is követi majd, addig pedig kórusunk nevében is sok szeretettel üdvözöllek benneteket.

Kaposi Gergely

Puskely Mária

„Játszottam az egész földkerekségen,
s örömmel voltam az emberek fiai között.”

Péld 8,31

JÁTSZANI JÓ!

ELSŐ RÉSZ

...egyszer volt, hol is volt, volt egyszer egy Kisfiú. Szépséges szépen, Szülőatyja képmásaként született, réges régen, még mielőtt a hajnalcsillag fölragyogott volna. Lelke tüzes örömmel lobogott, szelíden izzott, éltető meleget sugárzott. Ő volt az egyszülött, a szeretett Fiú.

Az időtlenség méhében szunynyadó Mindenség simult léptei alá, ebben játszogatótt Szülőatyja színe előtt. Atomokat és galaxisokat rajzolt a Semmibe, sziporkázó csillagokkal pettyezte be a nyújtózkodó űrt. Más dolga sem akadt, mint szaladgálni a tejutakon, pillangókat kergetni a megagalaxisok ösvényein. Be nem telt a játékkal Szülőatyja és Lelke legnagyobb gyönyörűségére. Boldog, kacagó – és kalandvágyó Gyermekként élte a Lét teljességét.

Egyszer – hogy, hogy nem! – kalandozásai során belebotlott egy aprócska bolygóba. Kezére ráfröccsent egy terpeszkező óceán tarajos hulláma. A Gyermek vele született kíváncsisággal nyalta meg az ujjá hegyére ült vízcseppet. Elfintorodott: „Fuj de sós!” Mivel eddig csak édeshez volt szokva, körülnézett, hátha valami mézféle akad. Alig lépett a homokos partra, villódzó szárnyú méhecske libbent eléje, és rubin nyelvére aranylócseppet bocsátott. „Na, ez már megteszi!” – nevette el magát a Gyermek, és egyszeribe kedvet kapott, hogy tüzetesebben szemügyre vegye ezt a minivilágot. Ahogy ment, mendegélt – mert nem mindig rohant ám! – egy lankás domboldal mellett sudár Liliomszállal találkozott. A Kisfiúnak, nem tudni miért, nagyot dobbant a Szíve. A Lélek ült ki az ajkára, amikor megszólította:

- Merre tartasz, Virágszál?
- A kútra.
- Minek?
- Hogy megittassam a virágokat.
- Mit csinálsz velük aztán?
- Nézem egy kicsit, hogy hogyan nőnek.
- Mire nőnek a virágaid?
- Hogy majd odaadom Valakinek.
- Vársz valakit?
- Igen, ó, igen...
- Nagyon várod...?
- Nagyon...
- Tudod mit? Hazaszaladok Szülőatyámhoz, és megkérem, küldje el neked gyorsan azt a Valakit, hogy mire kinyílnak a jácintok meg tulipánok, itt legyen nálad!

Liliomszál hamvas arcát örömpír futotta be, vágyakozó sóhaját fölkapta a tavaszi szellő, és befújta vele az egész pihegő Mindenséget. A Kisfiú pedig, hipp-hopp, már otthon is termett. Két karjával szorosán átfogta Szülőatyját, és forró hévvel sugdosta neki legújabb világraszóló ötletét...

– Apukám, csak most az egyszer!

A Szülőatyja arca fölragyogott, igent bólintott, szeméből pedig lassan legördült két súlyos könnyecsepp...

Mire a világmindenség lélegzethez jutott, a Gyermek minden teketória nélkül a szeretet szárnyára kapott, és egykettőre ott termett a bűvös földtekén. Liliomszál éppen ruhát teregetett a ház előtt.

- Megjöttem! – így a pöttöm Fiú.
 – Isten hozott! Vártalak... Nézd,
 virágban a jácint meg a tulipán!
 – Akkor itt maradhatok?
 – Ameddig csak akarsz.
 – A rózsákból is adsz majd?
 – Mind. Minden a tiéd!
 – Akkor jó. Megölelhetlek?
 – Gyere, egyetlen Csillagom!

A Fiúcska ragyogott a boldogságtól, és egész Lelkével átölelte a százszorszép Leányt. Ajkán méznél édesebb szó fakadt:

- Immele... Anyácskám!

Telt-múlt az idő. Az Egyetlen Magzat egyre nagyobb utakra vállalkozott: a bölcsőtől Anyja tárt karjáiig, aztán a ház Ura varázsműhelyéig, aztán meg ki az utcára, a zsvajgó gyermekek közé.

– Játékos a szentem! – nézte őt főzés közben az Anyja.

– Hogy mit művelnek ezek a gyerekek! – ingatta fejét a ház Ura, miközben egy takaros hintaló

sörényén végezte az utolsó simításokat.

Valóban, zengett a környék, amerre csak elhúzott a gyerekcsapat: versenyt futottak, az erdő sűrűjében bújócskáltak, fagolyókkal gurigáztak, a patak friss habjában hancúroztak.

Esténként a Kisfiú szebbnél szebb meséket hallgatott:

nagy szakállú vénekről, egy mesebeli pompás kertről, égig érő toronyról, nagy vízen úszkáló bárkáról, elkódorgó kisbárányok kalandjairól meg egy okos számárról. Mire a vacsora-csillag kitelepedett az éj függönyére, elhangzott a parancsszó:

- Kisfiam, ágyba!
 – De holnap folytathatom?
 – Igen.
 – Játshatok is?
 – Egész álló nap!

– Hát akkor szép álmokat! – szuszogta boldogan és elnyúlt a hűvös gyékényen. – Isten veled világ!

Folytatjuk

Kedves Gyerekek, Fiatalok!

Jelenlegi számunkban a hittanos feladatsorozat második része jelenik meg. Ne essen kétségbe az, aki esetleg elmulasztotta az első feladatsor megoldásának a beküldését, mert a verseny végén összesítjük a pontokat. Beküldési határidő: május 15.

Mindenkinek jó szórakozást és szerencsés versenyt kívánunk!

Melyik két bibliai személyről van szó?

Két férfi, mint az Úristen követi, mentek a fáraóhoz, és vitték neki Isten üzenetét és parancsait. Az egyik próféta, a másik főpap volt (Kivonulás könyve).

Melyik ószövetségi történetről van szó?

Egy anya a gyermekét kosárban a folyórá helyezi. Az egyik előkelő

férfi leánya megtalálja. A gyermek testvére felajánlja, hogy kerít egy nőt, aki szoptatni tudná a gyermeket. Ez az asszony a gyermek anyja (Kivonulás könyve).

MÓZES, A FÁRÓ LÁNYA, MÍRJAM
Egészítsd ki az idézetet!

„Tiszteld apádat és
 hogy
 amelyet az Úr,
 neked! Ne ölj! Ne!
 Ne lopj! Ne tégy!”

(Kivonulás könyve 20.)

Ezt mondta az Úr Mózesnek: „Ezt mondd fiainak: Magatok láttátok, hogy az égből szóltam hozzatok. Ne készítesek tehát,
 Oltárt és békeáldozataitokat.

(Kivonulás könyve 20.)

Ki mondta kinek?

a). „Menj be a fáraóhoz, és mondd meg neki: Ezt üzeni az Úr, a héberek Istene: Engedd el népemet, hogy áldozék nekem, mert ha tovább is ellenállsz és visszatartod őket, íme az Úr keze nehezedik a mezőn nyájaidra, dögvészt bocsát lovidra, szamaraidra, tevéidre, marháidra és juhaidra.”

(Kivonulás könyve 9.)

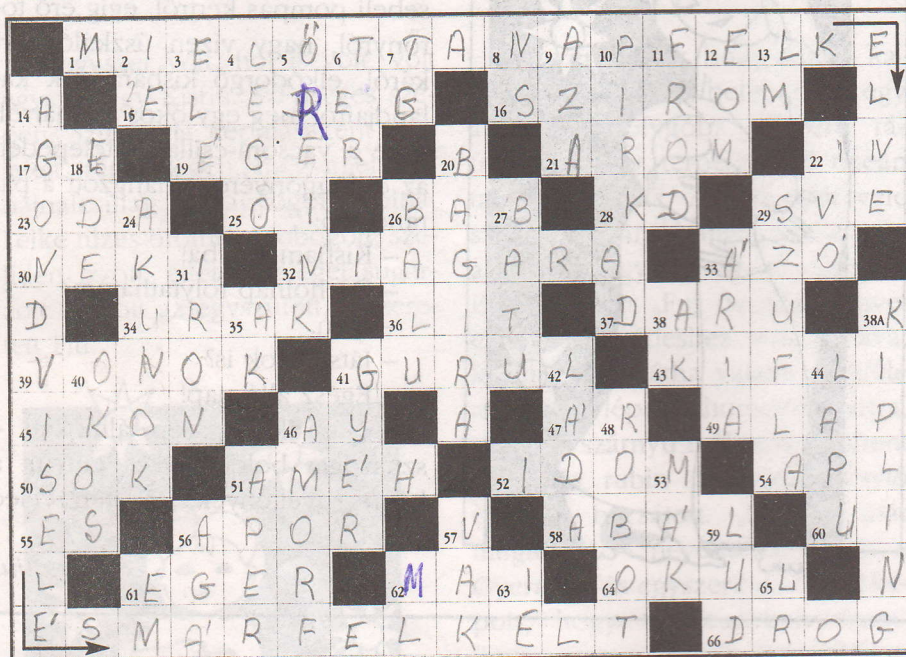
b). „Ne féljete, várjatok csak, és meglátjátok az Úr üdvösségét, amelyeket ma cselekedni fog! Mert az egyiptomiakat, akiket most láttok, nem látjátok többé sohasem.”

(Kivonulás könyve 14.)

Összeállította: Mikulyák László

KERESZTREJTVÉNY

Lacordaire mondta a Gondviselésről: „Nem tudom, hogy mi ér. Egyben biztos vagyok...” Feladványunkban a gondolat befejező részét rejtettük el. Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 14. A megfejtéseket „keresztrejtvény” felirattal a következő címre kérjük: Munkács, Mira u. 15. Beküldési határidő: 2000. május 15.

Vízszintes:

1. Az idézet első része. Zárt betűk: M,A,K,E,L. 15. Táplálék. 16. Virág része. 17. Rege fele! 19. Fafajta. 21. Épületmaradvány névelővel. 22. Izomrögzítő szalag. 23. Arra a helyre. 25. Mozi egynemű betűi. 26. Paszuly. 28. Köd határai! 29. S.V.E. 30. Az ő számára. 32. Hatalmas vízesség Észak-Amerikában. 33. Esőn álló. 34. Nem hölgyek. 36. Litván fele! 37. Nagytestű madár. 39. Hangszertartozékok. 41. A labda teszi. 43. Kedvelt pékárú. 45. Bizánci freskó. 46. Nagy páros betűi. 47. Ellenérték. 49. Fundamentum. 50. Számtalan. 51. Hasznos rovar névelővel. 52. Térbeli alakzat. 54. Lap betűi keverve. 55. Kiejtett mássalhangzó. 56. ... Vilmos (vértanú püspök). 58. Szalonnát főz. 60. Puli egynemű betűi. 61. Gárdonyi Géza is e város lakója volt. 62. Friss. 64. Tanul belőle. 66. Kábítószert idegen szóval.

Függőleges:

2. Időszámításunk előtt. 3. Kés

MIELŐTT A NAP FELKELNE
A GONDVISELÉS MÁR FELKELT

része fordítva. 4. Kedvelt építőjáték márkája. 6. Közterület. 7. Tóga egynemű betűi. 8. Nesz páratlan betűi. 9. Két névelő. 10. Hajnalodik. 11. Fordítva: város németül. 12. E.O.M. 13. Római 50 és 1000. 14. Az idézet befejező része. Zárt betűk: A,D,L,É,S,E,L. 18. Ritka férfinév. 20. A dzsungel könyvének fekete párduca. 22. Kocsma. 24. Magyarországra települt népcsoport névelővel. 26. A dzsungel könyvének medvéje. 27. Mongol-tatár fejedelem. 29. Lélegzet tréfás szóval. 31. Íróeszköz. 33. Dalbetét az operában. 35. A.K. 38. Mint a függőleges 35. 38a. A dzsungel könyvének írója. 40. Eszes. 41. Ritka. 42. Fadoboz. 44. Széles levelű gyomnövény. 46. Alaktalan, képlékeny idegen szóval. 48. Kényszermunka. 51. Birósági tárgyalás névelővel. 53. Kerti növény. 56. Fának a része fordítva. 57. Világtalan. 59. Liba. 61. Kiejtett mássalhangzó. 62. Emel! 63. Mint a függőleges 2. 65. Elér egy-

nemű betűi.

Tudtad-e hogy ... ?

a nagybőjt 40 napjának mi a szentírásai gyökere?

40 napig tartott a vízözön,
40 évig vándorolt a zsidó nép a pusztában,

40 napig volt fenn Mózes a Sinai hegyen,

40 napig kérkedett Góliát, míg Dávid le nem győzte,

40 napig gyalogolt Illés prófeta a Hóreb-hegyig, ahol Isten új erővel töltötte el,

40 napig prédikált Jónás próféta Ninive lakóinak, mire ők megtértek,

40 napig böjtölt Jézus a pusztában,

40 napon át jelent meg Jézus a tanítványainak feltámadása után.

A 40-es szám így a várakozás, a bűnbánat és a készülődés száma a Bibliában és keresztény életünkben.

MEGHÍVÁS

A II. KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZZENEI TALÁLKOZÓRA

Szeretettel meghívunk minden zene iránt érdeklődőt a II. Kárpátaljai Római Katolikus Egyházzenei Találkozóra, mely 2000. május 6-án a munkácsi székesegyházban kerül megrendezésre 10 órai kezdettel. A délelőtti programban kárpátaljai egyházi kórusok szerepelnek, délután pedig hangszeres előadást hallhatunk vendégművészek előadásában.

Akkor akarsz bűnbánatot tartani, mikor már nem tudsz többet vétekezni? Ebben az esetben a bűn hagyná el téged és nem te a bűnt. Isten ígért bocsánatot bűnbánatodért, de megtérésed halogatására még a holnapi napot sem ígérte meg.

Szent Ágoston

Rubljev: Szentháromság (II.)

A világhírű ikon tartalma sokrétű. Amikor Rubljev felvázolta az első vonalakat, már tudta, hogy ezen a képen nem lesz semmi, ami elvonná a figyelmet a lényegről. Az ősi történetnek csak a legfontosabb kellékei maradnak meg: egy ház, egy fa és egy hegy. Elöl pedig, a néző közelében három egymás felé forduló, csendesen beszélgető angyal. A képről hiányzanak majd a vendéglátás otthonos, köznapi részletei.

Az isteni személyeket Rubljev a hierarchia sorrendjében ábrázolta. Honnan lehet megállapítani, hogy az

első angyal az Atya? Más ikonfestők az angyalok feje fölé kiírták: Atya, Fiú, Szentlélek. Rubljev azonban szívesebben beszél mélyen átélméldett színekkel, komponálással és szimbólumokkal.

Az Atya üdvtörténeti szerepe, hogy az Ő akarata teremti a világmindenséget. Ő az Alkotó Forrás, az Őserőség. Erre a mögötte emelkedő épület utal, amelyre a botja is irányul. Ez nem egyszerűen ház, hanem a teremtett világmindenséget is jelenti. De ez a ház, a Jézus által is többször említett ház, az Atya háza is, amelyben „sok hely van”. És ez a ház a tékozló fiú atyjának háza is, ahová visszavágyik a bűneit megbánó fiú. És ugyanaz a ház ez, amelybe mi magunk is vágyakozunk, szívesen imádkozva a zoltáros szavaival: „...csak egy a vágyam, hogy életem minden napján az Úr házában lakjam...; Mily kedves a Te hajlékod, Seregek Ura! ... Boldogok, akik házában laknak...”

A ház kifelé szélesedik, és az Atya irányába keskenyedik. Rubljev ezzel fejezi ki, hogy az Atya a fókusz, Ő a Kezdet és az Alkotó Forrás. Ha belépek a képbe, az „örökkévalóságba”, nem én vagyok a viszonyítási pont. A Szentháromság néz engem, Ő szólít meg. Nem én uralom a terepet, és megfordul bennem minden: ez a megtérés.

Az ikonból sugárzó hatalom és a megtérésre szólítás atyai szeretettel párosul. Milyen az Atya arca? Általában az ikonok arcai hosszúkásabbak, mint a földi ember arca, ugyanis az emberi testet a feltámadás utáni, megdicsőült állapotában ábrázolják, tehát lelki arculatokat látunk. Milyen hát az Atya lelki arculata, milyenné kell változtatnunk saját arcunkat? Ez az arc inkább az atyai vonásokat hangsúlyozza, és nem az emberek fölötti hatalmat. Az Atya nem veti meg a hitért esdeklő ember szavát, hanem kinyilatkoztatja magát Fia által. A jobb kéz áldó mozdulata nemcsak teremt és jóváhagy, hanem küld is. Küldi egyszülött Fiát, mert „úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte...(Jn 3,16)”

Az egész kompozíció tengelye a Fiú. Frontálisan szemben ül velünk, így belőle láthatunk a legtöbbet. Neki vannak a leghatározottabb színei, az Ő alakja van a legjobban kimunkálva. Nem véletlen ez, hiszen őt ismerjük a legjobban. Ő az az isteni személy, aki megtestesült, eljött közénk, és az Ő „tükrében” ismerhetjük meg az „égi Fényt”, a Szentháromságot. Az „igazi világosság” ragyogása tölti be az egész ikont. Nincsenek árnyékok, mert Isten a lét teljessége. Ezzel szemben az árnyék „nem-lét, lét-hiány”, és így összeférhetetlen az égi Fénnyel. Az ikonról a fény belülről

sugárik, maga az ikon sugározza a fényt, és nem valami külső fényforrás.

Jézus igazi világosságként jelenik meg Rubljov képén, és abban az „órában”, amikor még „az Ige Istennél volt”, azaz kezdetben. Ez az óra az, amelyben Isten keze egyszerre teremt és áld, és egyben ez az óra, amikor elhatározzatik, hogy a második isteni személy eljön a világba, hogy – legyőzve a gonosz hatalmát – elhozza az emberek világosságát.

A Jézus bal kezében levő bot vándorbot, de az ítélet jogarának allegóriája is lehet: úgy tartja kezében, mint egy király, aki ítéletet tart. Végevel a mögötte magasló fára mutat, amely egyszerre jelképezi a bűnbeesés fáját és a bűntől megváltó keresztjét. Krisztus „ítéletre jött e világra

(Jn 9,39)”, másrészt viszont „nem azért jött, hogy elítélje a világot (Jn 12,47).” Rubljov volt az első, aki kibékítette ezt a látszólagos ellentmondást, aki az utolsó ítéletet ünnepként fogta fel és festette meg. Ünnepként várta az ítéletet, hiszen akkor színről színre láthatja majd az Urat. Rubljov szakított a sötét, ráncos arcú, ítélő Krisztusok hagyományával: ő a Megváltót ábrázolta.

Nemcsak a bűnbeesés és a megváltás szembeállítását kapcsolja össze Rubljov elmélkedésében az Ó- és az Újszövetséget, hanem elsősorban a KEHELY, amely ott áll a kép közepén. A kehelyben annak a borjúnak a feje látható, amelyet Ábrahám szeretettel feláldozott vendégeinek. Krisztus tündödvé, magába mélyedve, fejét kissé balra hajtva megáldja a kelyhet, s ezzel kinyilatkoztatja, hogy kész feláldozni magát engesztelésül az emberi bűnökért. Erre az áldozatra az Atya ösztönzi, akinek arcán mély bánat tükröződik. Az Atya jobb keze mozdulatának negyedik jelentése a kehely megáldása. A Fiú alakjából sugárik a beleegyezés. Kék palástja az isteni természet jelképe. Ez az óra az áldozatvállalás, az önátadás, az utolsó vacsora órája is. Az Eucharisztiaórol mondott jézusi szavak itt teljesednek be: „Én vagyok a mennyből alászállott kenyér; Aki eszi az én véretem, annak örök élete van...”

A Szentlélek mint az örök megújulás és lelkesültség ősforrása jelenik meg az ikonon. Ő a Jóság. Ugyanazzal a szelídséggel ül Rubljov képén a Szentlélek, mint amilyen szelíden volt jelen a teremtésben: „A föld pusztá volt és üres, sötétség borította a mélységeket, és Isten Lelke lebegett a vizek fölött.” A Szentlélek is a kehely felé terjeszti kezét. Az Ő mozdulatából is kiolvasható üdvtörténeti szerepe: mintha

nem is annyira áldást osztana, hanem inkább „lebeg” a nagy mű fölött. Jézus áldó keze a Szentlélek irányába is mutat, és küldi Őt. Ily rejtett módon van jelen az ikonon a „Tűzeső”, a pünkösdi eseménye is. A Lélek mindig megújuló kegyelmével eljuthatunk az Úr hegyére: „Ki mehet föl az Úr hegyére? Ki állhat az Ő szent helyén? Akinek a keze tiszta és ártatlan a szíve...(23. Zsoltár)” Az ikon kiemeli a Lélek működését is: az Ő botja a jobb felső sarokba mutat, ahol egy hegy vonulata kezdődik. Ez a hegy az ószövetségi Morija hegygel azonos, amelyre Ábrahám felvitte Izsákot, hogy feláldozza. De ez a hegy az Istennel való találkozás hegye is, az Úr hegye. A Szentlék megtisztító ereje, „szelíd fénye” által bárkit „felvezérelhet” erre a hegyre.

Rubljov Troicája (Troica – Szentháromság) nemcsak a Szentháromság ábrázolása és az Eucharisztia ösképe, hanem egyben az emberi szeretet és barátság jelképe. Isten és ember között pedig megtörtént az „eljegyzés”, és az üdvtörténet során Isten egyre szorosabbra fűzte ezt a szövetséget. Ennek állomásai olvashatók le Rubljov ikonjáról. A menynevei szeretetközösség, a Szentháromság várja az embert...

RM, Nagyszőlős

